

Souhrnná teritoriální informace Vietnam

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem v Hanoji (Vietnam) ke dni 6. 5. 2020 6.
5. 2020 11:11

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.14)
3. Vztahy země s EU (s.19)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.21)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.35)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.37)
7. Kontakty (s.46)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Republika s politickým systémem vlády jedné strany. Vedoucí úlohu ve státě a společnosti má podle Ústavy Komunistická strana Vietnamu (KSV). Jiné politické strany v zemi oficiálně neexistují.

Vietnam se od r. 1986 postupně transformuje z centrálně plánovaného hospodářství k socialisticky orientované tržní ekonomice. Industrializace postupuje, a přestože zemědělství ještě dnes zaměstnává 40% populace, vedoucím sektorem hospodářství jsou služby (43 % HDP), následuje průmysl a stavebnictví (38 %) a zemědělství (18 %). Od roku 2000 rostl HDP v průměru 6,5% ročně, v uplynulých 3 letech se ekonomika stabilizovala s ročními přírůstky HDP nad 6,5%, inflace se zmírnila na 2-4 % ročně, země vykazuje obchodní přebytky a má stabilní měnu. Země s více než 96 mil. obyvateli, roční HDP na obyvatele dosáhl v roce 2019 2740 USD. Rychlost průměrného růstu HDP na hlavu činí z Vietnamu druhou nejrychleji se rozvíjející zemi na světě hned za Čínou. Vietnam má ambice stát se v horizontu dvaceti let vyspělou průmyslovou zemí. Na světové ekonomice se Vietnam podílí 0,28% (podíl ČR na světovém HDP je 0,27%).

Vietnam je vzorovým příkladem přeměny jedné z nejchudších zemí na světě na ekonomiku v kategorii zemí se středním příjmem. Zatímco na začátku 80. let před zahájením ekonomický reformu „Doi Moi“ byl průměrný příjem na hlavu ve Vietnamu okolo 100 USD, dnes již přesáhl 2700 USD. Podíl lidí žijících v extrémní chudobě klesl z více než 50 procent na počátku roku 1990 na současná 3 %. Přestože Vietnam dosáhl úrovně středně příjmových zemí a řada zahraničních donorů ze země odchází, celková úroveň rozvoje země je stále poměrně nízká - podle Human Development Index se Vietnam nachází na 118. místě.

Podkapitoly:

- 1.1. **Oficiální název státu, složení vlády**
- 1.2. **Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)**
- 1.3. **Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.**
- 1.4. **Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let**
- 1.5. **Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba**
- 1.6. **Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)**
- 1.7. **Daňový systém**

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- Vietnamská socialistická republika
- Nuoc Cong hoa xa hoi chu nghia Viet Nam

Hlavou státu je prezident Nguyen Phu Trong, zvolen 23. října 2018. Prezident navrhuje Národnímu shromáždění VSR ke schválení obsazení či odvolání z postu předsedy vlády, ministrů a dalších ústavních činitelů, je vrchním velitelem ozbrojených sil země, podepisuje zákony, vyhláší amnestii, jmenuje velvyslance, generály a admirály ozbrojených sil. Je volen z řad poslanců Národního shromáždění na období 5 let. Současný prezident je zároveň generálním tajemníkem Komunistické strany Vietnamu.

Složení vlády:

Dne 7. dubna 2016 byl zvolen Národním shromážděním VSR (parlament) premiér Nguyen Xuan Phuc a současně došlo k obměně 3 místopředsedů vlády. Dne 9. dubna 2016 došlo k výměně ministrů v 18 resortech a úřadech. Vláda má celkem 27 členů, z toho pět místopředsedů.

Současné složení vlády:

- Nguyen Xuan Phuc předseda vlády
- Truong Hoa Binh místopředseda vlády
- Vuong Dinh Hue místopředseda vlády
- Vu Duc Dam místopředseda vlády
- Trinh Dinh Dung místopředseda vlády
- Pham Binh Minh místopředseda vlády a ministr zahraničí
- Ngo Xuan Lich ministr národní obrany
- To Lam ministr veřejné bezpečnosti
- Le Vinh Tan ministr vnitřních záležitostí
- Le Thanh Long ministr spravedlnosti
- Nguyen Chi Dung ministr plánování a investic
- Dinh Tien Dung ministr financí
- Tran Tuan Anh ministr průmyslu a obchodu
- Cao Duc Phat ministr zemědělství a venkovského rozvoje
- Truong Quang Nghia ministr dopravy
- Pham Hong Ha ministr stavebnictví
- Tran Hong Ha ministr přírodních zdrojů a životního prostředí
- Truong Minh Tuan ministr pro informace a komunikaci
- Dao Ngoc Dung ministr práce, invalidů a sociálních záležitostí
- Nguyen Ngoc Thien ministr kultury, sportu a cestovního ruchu
- Chu Ngoc Anh ministr pro vědu a technologii
- Phung Xuan Nha ministr školství a vzdělávání
- Nguyen Thi Kim Tien ministryně zdravotnictví
- Do Van Chien předseda vládního výboru pro národnostní menšiny
- Le Minh Hung guvernér Vietnamské národní banky
- Phan Van Sau generální inspektor vlády
- Mai Tien Dung ministr a předseda úřadu vlády

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

- Počet obyvatel: 96,48 mil. (16. nejlidnatější země světa).
- Hustota osídlení: 286 obyv./km² (jedna z nejvyšších ve světě v zemích s převažujícím zemědělstvím), v deltě Rudé řeky 983 obyv./km², v deltě Mekongu 432 obyv./km², v horských oblastech kolem 122 obyv./km². Nej hustější osídlení je v HCMC (3809 obyv./km²) a v Hanoji (2132 m²).
- Podíl městského a venkovského obyvatelstva: 35 % a 65 %
- Podíl ekonomicky činného obyvatelstva: 55,3 %
- Podíl nezaměstnanosti práceschopného obyvatelstva: 2,16% (3,10% ve městě, 1,73% na venkově)

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 0,78 % (hanojská agentura OSN - UNFPA udává vysoký poměr potratovosti 45 potratů/100 těhotenství, poměr potratů ve skupině vdaných žen 15–49 let činí 65 %, t.j. průměr 2,5 potratů/ženu)

Demografické údaje - věkové složení:

- 0-14 let 22,61 %
- 15-24 let 15,22 %
- 25-54 let 45,70 %
- 55-64 let 9,55 %

- nad 65 let 6,91 %

Další demografické ukazatele:

- procento populace pod 25 let: 40 %
- složení populace podle pohlaví: muži 49,3 %, ženy 50,7 %
- průměrná délka života: 75,8 let (muži 71,7 let, ženy 79,9 let)
- průměrná dětská úmrtnost (do 5 let věku) - 21 úmrtí/1000 živě narozených dětí

Národnostní složení:

86 % populace tvoří etničti Vietnamci (národnost Kinh), soustředění zejména v deltách hlavních vodních toků a pobřežních rovinatých oblastech, 12 % etničti Číňané. Zbytek populace tvoří Khmerové (kolem 700 000 žijící v jihozápadní deltě Mekongu), Čamové (kolem 60 000 žijící převážně podél pobřeží mezi Nha Trang a Phan Thiet a v provincii An Giang v deltě Mekongu) a dalších 60 národnostně-jazykových menšin soustředěných zejména v horských oblastech.

Náboženské složení:

Buddhismus (převládá mahájánový buddhismus, cca 7,9% obyvatel); katolicismus (6,6% populace, po Filipínách nejvyšší poměr z asijských zemí); sekta Hoa Hao (buddhistická, 1,7%), sekta Cao Dai (0,9%), protestantismus (asi 200 tis. věřících v oblastech Centrální vrchoviny); islám (přibližně 0,1 % populace, převážně etničti Khmerové a Čamové); animismus. Bez vyznání: 81,8% obyvatel.

Úředním jazykem je **vietnamština**, nejrozšířenějšími používanými cizími jazyky angličtina, čínština (kantonská a mandarínská), ruština a francouzština (převážně starší generace).

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Vývoj hospodářství Vietnamu v roce 2019

Vietnam si i v roce 2019 udržel vysokou dynamiku růstu. **Tempo růstu HDP dosáhlo 7,02%**. Vietnam tak již druhým rokem zaznamenává více než sedmiprocentní růst svého hospodářství a v minulém roce se opět zařadil mezi nejrychleji rostoucí ekonomiky na světě. Robustní růst vietnamské ekonomiky byl doprovázen nízkou inflací (pod 3%) a došlo k dalšímu celkovému posílení makroekonomické stability. Růst vietnamské ekonomiky byl v roce 2019 založen opět na robustním růstu exportně orientovaného průmyslu a silné domácí poptávce podpořené rostoucími reálnými mzdami, expanzivní monetární politikou a přílivem přímých zahraničních investic.

Vietnamská ekonomika v minulém roce významně těžila také z vleklé obchodní války mezi Čínou a USA. Díky rostoucímu napětí v obchodních vztazích mezi USA a Čínou zaznamenaly v minulém roce vývozy z Vietnamu do USA dramatický nárůst a do Vietnamu se z Číny přesunula řada významných investorů. Vietnam je tak ekonomickými analytiky označován za největšího z vítězů obchodní války mezi USA a Čínou.

Důkazem atraktivity vietnamské ekonomiky a důvěry zahraničních investorů v její další úspěšný vývoj je **pokračující příliv přímých zahraničních investic**, který v roce 2019 dosáhl objemu 20,4 mld. USD (nárůst o 7% oproti roku 2018). Objem příslibených přímých zahraničních investic dosáhl v minulém roce objemu 38 mld. USD (nejvyšší hodnota za posledních 10 let). Mezi hlavní investory v minulém roce opět patřilo Japonsko, Jižní Korea a Singapur. Přitažlivost Vietnamu pro zahraniční investory potvrdilo také loňské umístění země v žebříčku mezinárodní konkurenceschopnosti (WEF Global Competitiveness Index). Vietnam v minulém roce poskočil o 10 příček na 67. pozici a stal se v rámci žebříčku WEF

hodnotícím konkurenceschopnost 141 ekonomik vůbec nejrychleji postupující zemí. K rychlému postupu pomohly Vietnamu zejména rozsáhlé institucionální reformy a dramatické zjednodušení legislativy v oblasti podnikání.

Z hlediska jednotlivých sektorů ekonomiky zaznamenala v minulém roce nejrychlejší růst průmyslová výroba, která vzrostla o 8,9%, následovaná službami (7,3%) a agrárním sektorem (2%). Exportně orientovaný průmysl byl v minulém roce opět hlavním tahounem růstu vietnamské ekonomiky.

Výkonnost průmyslu měřená indexem průmyslové výroby vzrostla o 9,1% (v r. 2018 o 10,2%). Nejrychleji rostl v minulém roce opět zpracovatelský průmysl (11,3%). Také druhý nejvýznamnější průmyslový sektor těžba a zpracování nerostných surovin zaznamenal v minulém roce opětovný růst (2%) po více než třech letech setrvalého poklesu. Impresivní růst zpracovatelského sektoru vycházel především z masivního rozšiřování výroby korejských zahraničních investorů v oblasti elektrotechnického průmyslu (mobilní telefony firmy Samsung dnes tvoří až jednu pětinu vietnamského exportu). Pokračování rychlejšího růstu průmyslové výroby lze očekávat i v roce 2019.

Růst v **sektoru služeb**, který dnes tvoří 43% vietnamského HDP, se opíral především o velmi čilý turistický ruch a expanzi maloobchodních řetězců. Počet zahraničních návštěvníků vzrostl o 16% na 18 mil. osob. Na tomto nárůstu se podíleli zejména turisté z regionu Asie (nárůst o 19%), kteří dnes tvoří převážnou většinu (80%) zahraničních návštěvníků ve Vietnamu (Čína: 5,8 mil., Jižní Korea: 4,3 mil., Evropa: 2,2 mil., Amerika: 1 mil.). Maloobchodní prodeje zaznamenaly meziroční přírůstek o 11,8%. V roce 2020 bude v důsledku pandemie Covid-19 ze služeb postižena nejvíce doprava a ostatní služby spojené s cestovním ruchem. V prvním čtvrtletí 2020 počet turistů poklesl o 60 % a poptávka po vnitrostátních letech o 80 %. Naopak zdravotnictví, média a finanční sektor budou pandemií ovlivněny pozitivně.

Zemědělství, které stále ještě tvoří 18% HDP a zaměstnává 40% práceschopného obyvatelstva, v minulém roce zaznamenalo mírné zpomalení růstu. Tempo růstu HDP v zemědělském sektoru dosáhlo pouhých 2% (oproti 3,76% v roce 2018). Největší přírůstky si v minulém roce připsal sektor rybolovu (5,6%). Produkce rýže, která je hlavním produktem vietnamského zemědělství, ve srovnání s rokem 2018 mírně poklesla ze 43,9 mil. tun na 43,4 mil. tun. Pokles produkce byl doprovázen také poklesem celkové osevné plochy, což vedlo k zachování výnosnosti na zhruba stejné úrovni jako v roce 2018 (5820 kg/ha). V živočišné výrobě byl významný nárůst zaznamenán především u produkce drůbežního masa (17%) a vajec (14%). Naopak produkce vepřového v důsledku výskytu afrického moru prasat poklesla o 14%. V roce 2020 je zemědělství jedním z nejvíce pandemií postižených sektorů – zemědělství a rybolov zaznamenaly v prvním čtvrtletí pouze minimální růst ve výši 0,08 %.

Zahraníční obchod Vietnamu se v roce 2019 vyvíjel rovněž mimořádně příznivě a celkový obrat dosáhl objemu 518 mld. USD. Vývoz dosáhl objemu 264 mld. USD (přírůstek o 8,1% oproti předchozímu roku), dovoz činil 254 mld. USD (přírůstek o 7%). Celková obchodní bilance se tak již čtvrtým rokem nachází v plusových číslech. Výsledné kladné saldo činilo 10 mld. USD. V komoditní struktuře vietnamského exportu patřily k největším položkám mobilní telefony (20%), elektronika (14%) a textilní výrobky (13%). Z teritoriálního pohledu byly na prvním místě USA s 23% podílem na celkovém exportu, dále pak EU se 17%, Čína se 17% a země ASEAN s 10%. Dovoz zahrnoval zejména elektronické součásti (20%), stroje a zařízení (15%), součásti mobilních telefonů (6%) a látky (5%). V teritoriální struktuře dominuje vietnamským dovozům Čína s podílem 30%, následuje Jižní Korea s 19% a státy ASEAN s 14%. Zajímavá je skladba zahraničního obchodu z pohledu původu vývozců. Na vietnamském vývozu se podílely podniky přímých zahraničních investic (PZI) celými 70%, ale místní firmy jen 30%. Z pohledu obchodní bilance podniky PZI zaznamenaly obchodní přebytek v objemu 36 mld. USD, zatímco firmy s domácím kapitálem deficit 26 mld. USD. Rozdíl v exportní výkonnosti mezi domácími formami a firmami se zahraničním kapitálem se každým rokem zvyšuje. Běžný účet platební bilance bude v následujících dvou letech stále v přebytku, i když se pozitivní saldo bude díky zhoršené situaci na hlavních vietnamských exportních trzích postupně snižovat.

Inflace měřená indexem CPI vzrostla o 2,79% a jádrová inflace o 2,01%. Jedná se o nejnižší tempo růstu inflace

v posledních třech letech. Vietnamská státní banka má již více než pět let inflaci pod kontrolou a s předpokládanou monetární restrikcí v roce 2020 by inflace neměla výrazněji narůstat. Avšak tempo růstu mezd, které v posledních letech převyšuje růst produktivity práce, může v nadcházejícím období vytvářet tlaky na rychlejší růst cen.

Nezaměstnanost činila v roce 2019 2,16% (město 3,10%, venkov 1,65%). Celková populace Vietnamu dosáhla v minulém roce 96,5 mil. obyvatel, z toho pracovní síla v produktivním věku činí 55,8 mil. Vliv pandemie Covid-19 na míru nezaměstnanosti je prozatím těžko předvídatelný, a to zejména vinou absence dat a běžné praxe neoficiálního zaměstnávání ve službách (až 81%). Dle ILO je však ohroženo živobytí 4,6 až 10,3 milionů zaměstnanců. Nejhuře postižené sektory zaměstnávají více než 22 milionů lidí, z nichž nejohroženější skupinu představují ženy – 4 nejrizikovější a nejvíce postižené hospodářské sektory zaměstnávají 44 % ze všech žen na trhu práce.

Státní rozpočet v roce 2019 dosáhl deficitu ve výši 4,4% HDP. Ačkoliv snižování deficitu mělo pokračovat i v roce 2020 (na vytyčený cíl 3,5%), tato klesající tendence vinou pandemie Covid-19 výrazně zpomalí. V reakci na počínající ekonomickou krizi zavedla vietnamská vláda několik podpůrných ekonomických opatření ke kompenzaci negativních dopadů na vietnamskou ekonomiku. Tři zásadní vládní balíčky v celkové výši 23,5 mld. USD (cca 10% vietnamského HDP) by měly pomoci udržet růst vietnamského HDP v tomto roce v pozitivních číslech. Z tohoto důvodu se v roce 2020 očekává nejvyšší fiskální deficit za posledních 5 let.

Celkový veřejný dluh se vietnamské vládě daří v posledních letech úspěšně snižovat. Zatímco až do roku 2017 vietnamský veřejný dluh strmě narůstal z 52% HDP v roce 2011 na 65% v roce 2017, důsledná restriktivní politika vietnamské vlády, která udržela roční deficity státního rozpočtu kolem 4% HDP, pomohla zastavit další růst celkového veřejného zadlužení. Vietnamský veřejný dluh klesl v roce 2018 na 58,4% HDP a v minulém roce na 56,1% HDP. IMF očekává, že fiskální restrikce bude pokračovat i v roce 2020.

Mezi dlouhodobé **rizikové faktory** ohrožující rychlý a vyrovnaný růst místní ekonomiky patří neefektivní státní podniky, vysoký podíl rizikových úvěrů v bankovním sektoru a vysoké veřejné zadlužení. Státní podniky jsou dnes jednou z největších zátěží vietnamské ekonomiky. Celková aktiva státních podniků tvoří 74% vietnamského HDP, avšak na tvorbě HDP se podílejí jen z jedné třetiny. To je způsobeno především jejich velmi nízkou produktivitou, která dosahuje pouze 20 produktivity zahraničních firem působících ve Vietnamu. Úzké propojení státních podniků se státním bankovním systémem a jejich neefektivní hospodaření navíc generuje většinu vietnamských rizikových úvěrů. Podle analýz IMF a WB je tempo privatizace státních podniků nedostatečné a jejich privilegované postavení na vietnamském trhu ohrožuje další růst soukromých firem. Vysoká otevřenost vietnamské ekonomiky (podíl exportu na HDP překročil 100%) je příčinou její zranitelnosti vůči externím šokům

Pandemie koronaviru se v roce 2020 výrazně promítne do výkonu vietnamské ekonomiky. Zatímco na konci minulého roku mezinárodní instituce i nezávislí analytici očekávali, že vietnamská ekonomika poroste tempem blížícím se 7 % i v příštích letech, vývoj v prvním kvartálu roku 2020 přinesl nejhorší výsledek za posledních 10 let. Dle nejnovějšího vydání *World Economic Outlook* je odhadován finální růst vietnamské ekonomiky za rok 2020 na 2,7 %. Ačkoliv toto číslo dosadí Vietnam na první příčku v regionu (oproti předpokládanému 1,2 % růstu čínské ekonomiky, či 0,6 % růstu ekonomiky Filipín), bude se pravděpodobně jednat o dlouhodobě nejhorší výkon vietnamské ekonomiky. V případě, že pandemie potrvá déle než 3 měsíce, zkrachuje až 35 % malých a středně velkých podniků v zemi. Podle interní analýzy vlády zlikviduje pandemie trvající déle než půl roku až 73,8 % firem v zemi. Vládou zadaný průzkum ukázal, že 60,2 % dotázaných firem zaznamenalo pokles zisků o polovinu za posledních 6 měsíců.

3 scénáře ekonomického růstu, které vypracoval Vietnam Institute for Economic and Policy Research (VEPR) předvídají ekonomický vývoj v závislosti na délce trvání stádia pandemie, ve kterém zůstane paralyzována globální ekonomika.

Pokud by se pandemii podařilo zvládnout na konci května, ekonomika by se v průběhu druhého kvartálu postupně obnovovala a na konci druhého kvartálu by přišlo uzdravení. Za celý rok 2020 by růst vietnamské ekonomiky dosáhl 4,2 %. Nejvíce zasaženými sektory budou dle očekávání zemědělství, rybářství a těžba, které zaznamenají dvou až tříprocentní negativní růst. Ze služeb nejvíce utrpí doprava, ubytovací a stravovací zařízení, umění a zábava – oblasti tradičně spjaté s turismem – snížením o 20 až 50 %.

Druhý scénář předpokládá přetrvání pandemie, různých forem bezpečnostních opatření a omezení ekonomických aktivit do srpna letošního roku. Ekonomika by se tak začala obnovovat až na konci třetího kvartálu, druhý a třetí kvartál by ekonomika vykazovala negativní růst, ale díky pozitivnímu vývoji ve 4. kvartálu by byl konečný růst za rok 2020 1,5 %.

Nejhorší scénář operuje se zvládnutím pandemie až v listopadu, v takovém případě by Vietnam za rok 2020 zaznamenal jednoprocentní negativní růst HDP. Podobná studie kalkulující s možností negativního růstu se objevila vůbec poprvé od otevření vietnamské ekonomiky v 80. letech 20. století.

Pozitivní dopad na růst vietnamské ekonomiky budou mít také plánované investice vietnamské vlády do budování nové infrastruktury a na podporu domácí poptávky. Vietnam i nadále bude těžit z obchodní války mezi USA a Čínou, nově umocněnou i o další státy eskalující napětí ve vztazích s Čínou. Již v roce 2019 značně posílily investice z Hong Kongu a Číny. S realokací výroby bude také souviset reorientace na místní dodavatele. Průlomová bude svými důsledky i dohoda o volném obchodu EVFTA, která vstoupí v platnost v létě roku 2020.

Vývoj základních makroekonomických ukazatelů během posledních 5 let

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019
HDP v běžných cenách (mld. VND)	4,192,862	4,520,733	5,007,857	5,535,267	5,542,332
přírůstek HDP (v %)	6,68	6,21	6,80	7,08	7,02
HDP/obyvatele (v USD)	2 109	2 215	2 385	2 550	2 739
míra inflace (v %)	0,63	2,66	3,44	3,54	2,79
nezaměstnanost (v %)	3,29	3,18	2,24	2,20	2,16
kurs VND k USD (31.12.) SBV, střed	21 908	22 769	22 759	23 195	23 171

Zdroj: General Statistics Office of Vietnam

Příjmy a výdaje státního rozpočtu za posledních 5 let

(mld. VND)	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy a granty	1 014 500	911 100	1 104 000	1 350 000	1 457 300
Výdaje	1 273 200	1 147 100	1 219 000	1 560 000	1 705 891

Zdroj: MF VSR

Státní rozpočet v roce 2018 dosáhl deficitu 210 bil. VND (9,13 mld. USD), tj. 3,7% HDP. Příjmy činily 1350 bil. VND a výdaje 1560 bil. VND. Plán pro rok 2019 na snížení deficitu na 3,6% HDP se nepodařilo uskutečnit a za rok 2019 deficit narostl o téměř 1 procentní bod na 4,4% HDP. Vláda tak musí upustit od vize snížení deficitu na úroveň 3,5% HDP.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Vývoj platební bilance za posledních 5 let

Položka (mld. USD)	2015	2016	2017	2018*	2019**
Běžný účet	-0,3	8,2	6,1	4,6	5,9
Kapitálový účet	0	0	0	0	0
Finanční účet	0,9	10,9	10,7	n.a.	2,2
Devizové rezervy	28,6	40,0	49,5	53,9	73,4

Zdroj: ADB, EIU * odhad; ** data za III. kvartál roku 2019

Celkový veřejný dluh se dle údajů IMF v roce 2018 opět vrátil pod vietnamským parlamentem stanovený limit 65% HDP. V předchozích sedmi letech vietnamský veřejný dluh strmě narůstal z 52% HDP v roce 2011 na 65% v roce 2017. Důsledná restriktivní politika vietnamské vlády v roce 2018, která udržela deficit státního rozpočtu pod 4% HDP, pomohla zastavit další růst celkového veřejného zadlužení. Vietnamský veřejný dluh klesl v roce 2018 na 58,4% HDP a v roce 2019 na 56,1% HDP. IMF očekává, že fiskální restrikce bude pokračovat i v roce 2020.

Zahraniční zadluženost Vietnamu v posledních letech poměrně rychle narůstá a v roce 2018 dosáhla téměř 50% HDP. Data pro rok 2019 zatím bohužel nejsou dostupná.

Vývoj vnější zadluženosti za posledních 5 let

	2015	2016	2017	2018	2019

Zahraniční zadluženost (% HDP)	42,4	43,5	45,2	49,7	n/a
--------------------------------	------	------	------	------	-----

Zdroj: ADB

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Banky:

V současné době ve Vietnamu působí kromě centrální banky 48 bank: 5 státních komerčních bank (Bank for Foreign Trade of Vietnam – VIETCOMBANK, Bank for Investment and Development of Vietnam - BIDV, Industrial and Commercial Bank of Vietnam – VIETINCOMBANK, Vietnam Bank for Agriculture and Rural Development - VBARD, Mekong Housing Bank), 34 komerčních bank – akciových společností, 5 společných podniků, 5 bank stoprocentně vlastněných zahraničním majitelem. Kromě toho zde funguje 100 poboček nebo reprezentačních kanceláří zahraničních bank, 18 finančních firem (mezi nimi také česká Vietnam PPF Finance Company - Home Credit), 12 finančních leasingových firem a téměř 1100 družstevních úvěrových fondů. Příloha obsahuje přehled bankovních domů. Největší bankou pokud se týká aktiv a sítě poboček je Agribank, podle kapitálu Vietinbank. Tento počet bankovních institucí je některými odborníky kritizován jako příliš velký pro zemi s ročním HDP ve výši 240 mld. USD. Rostoucí zisky vietnamských bank nicméně zvyšují atraktivitu místního bankovního trhu a přitahují další investory.

Bankovní systém se v průběhu posledních pěti let postupně konsolidoval, došlo ke snížení nevymahatelných pohledávek resp. špatných dluhů a k řadě fúzí a akvizic v sektoru. Stávající bankovní systém funguje od roku 1990, kdy byl přijat zákon o centrální bance (Ordinance on the State Bank of Vietnam) a zákon o bankách, úvěrových družstvech a finančních organizacích (Ordinance on Banks, Cooperative Credit Institutions and Financial Institutions). Hlavním přínosem těchto zákonů bylo oddělení centrální banky od komerčních bank a povolení činnosti akciových bank a dalších finančních a úvěrových institucí.

Řídící bankou a zároveň orgánem, který je zodpovědný za regulaci finanční a měnové politiky země je **Státní banka Vietnamu (State Bank of Vietnam)**.

Největším problémem vietnamského bankovníctví je pomalá privatizace státních bank. Některé z nich jsou velmi neefektivní a jejich ztráty zatěžují vietnamský státní rozpočet.

Bankovní sektor je otevřený pro zahraniční investory. Zahraniční investoři mohou vytvářet ve Vietnamu bankovní společnosti se 100% zahraničním vlastnictvím. Podmínkou vzniku takovýchto bank je existence dohody mezi vietnamskou státní bankou a centrální bankou investorské země. Tuto dohodu prozatím podepsala Velká Británie, Austrálie, Rusko, Jižní Korea, Malajsie a Tchajwan.

Pojišťovnictví

Ve Vietnamu dnes působí 30 pojišťoven, z toho 2 ve státním vlastnictví, 10 akciových společností a 18 zahraničních investic. Ve Vietnamu dále působí 30 zastoupení zahraničních pojišťovacích společností. Největší pojišťovny dle podílu na trhu: Prudential (27%), Bao Viet (26%), Manulife (12%), AIA (10%).

1.7 Daňový systém

Daňové zatížení příjmů ve Vietnamu patří mezi největší v regionu jihovýchodní Asie, a to i po novelizaci tří hlavních vietnamských daňových zákonů (zákon o dani z příjmů fyzických osob, zákon o dani z příjmů právnických osob a zákon o dani z přidané hodnoty) v roce 2009. Daňová novela z roku 2009 přinesla zásadní změnu v celkovém daňovém zatížení a zatraktivnila podnikatelské prostředí pro zahraniční investory.

Srovnání daňového zatížení v zemích JV Asie

hrubý příjem ve výši 100 tis. USD po zdanění:

- Singapur - čistý příjem: 91 000
- Hong Kong - čistý příjem: 87 000
- Thajsko - čistý příjem: 76 000
- Vietnam - čistý příjem: 73 000

Současný daňový systém zahrnuje následující druhy daní:

- daň z příjmu právnických osob (novela 2009)
- daň z příjmů fyzických osob (novela 2009)
- daň z přidané hodnoty (v platnosti od 1.1.1999, novela 2009)
- zvláštní spotřební daň (novela 2005)
- dovozní a vývozní daně (cla)
- daň z přírodních zdrojů
- daň z užívání půdy

Daň z příjmu právnických osob

Sjednocená základní sazba daně z příjmu právnických osob (tuzemských i zahraničních) je **20 %**. Při splnění určitých podmínek mohou být aplikovány nižší sazby 17, 15 a 10 %. Podmínky jsou definovány výčtem oborů podnikání, oblastmi, ve kterých právnická osoba provozuje svou činnost, počtem zaměstnanců a výší jejich příjmů. Zákon o dani z příjmu definuje i podmínky, výši a trvání daňových prázdnin.

Daň z příjmů fyzických osob

U daně z příjmů fyzických osob přinesla novela zákona z roku 2009 největší změny. Na jedné straně se rozšířil okruh daňových poplatníků a okruh zdanitelných položek, na druhé straně poklesla procentuální sazba daně. K rozšíření okruhu daňových poplatníků došlo zejména změnou definice trvalého pobytu. Za poplatníka trvale pobývajícího ve Vietnamu (rezidenta) se nyní považuje každý, kdo pobývá v zemi více než 183 dnů ročně nebo si pronajímá nemovitost ve Vietnamu déle jak 90 dní za rok. Toto pravidlo se však naštěstí nevztahuje na většinu zahraničních pracovníků ve Vietnamu, jejichž země mají s Vietnamem sjednanu dohodu o zamezení dvojího zdanění (mezi ČR a VSR platí tato dohoda od r. 1999). Zdanitelné položky se rozšířily o řadu příspěvků, které poskytují zaměstnavatelé svým pracovníkům. Dani z příjmů tak nyní podléhá například příspěvek na bydlení, příspěvek na leteckou dopravu na dovolenou, školné pro děti zahraničních pracovníků, příspěvek na stěhování do Vietnamu, členské poplatky a opce na akcie zaměstnavatele. Okruh zdanitelných položek se dále rozšířil o příjmy z investic (úroky, dividendy, příjmy z prodeje nemovitostí). Nejvyšší sazba daně se snížila ze 40% na 35% a poprvé dochází k zavedení nezdanitelné části příjmu ve výši 48 mil. VND ročně.

Sazby daně z příjmů fyzických osob platné od 1. 1. 2009 (pro poplatníky s trvalým pobytem)

Měsíční příjem v mil.VND	Daňová sazba (%)
do 5	5
od 5 do 10	10
od 10 do 18	15
od 18 do 32	20

od 32 do 52	25
od 52 do 80	30
nad 80	35

Sazby daně z příjmů z kapitálového majetku

	Daňová sazba (%)
Příjmy z pronájmu	5-35 (progresivně)
Úroky	5
Dividendy	5
Dědictví	10
Cenné papíry	20
Prodej nemovitostí	25

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty (DPH) je uplatňována na většinu zboží a služeb s výjimkou některých aktivit financovaných ze státního rozpočtu (neziskové aktivity, zemědělství, zdravotnictví, školství...). Od DPH je rovněž osvobozeno zboží určené na export a některé výjimečné druhy zboží, jehož plný výčet není reálné vyjmenovat v rámci tohoto materiálu. Sazby DPH jsou 10% (základní sazba), 5% (zvýhodněná) a 20% (luxusní zboží). Novelou z roku 2009 byla zrušena daňová výjimka na dovoz fixního kapitálu. Pro uplatnění odpočtu DPH musí být všechny výdaje přesahující 20 mil. VND uskutečněny bankovním převodem.

Sazba DPH 5 % je aplikována na následující druhy zboží a služeb:

- pitná voda
- hnojiva a polotovary pro výrobu hnojiv
- zdravotnická zařízení, hygienické vaty a obvazy
- léčiva
- zemědělské produkty (kromě těch, které jsou od DPH osvobozeny)
- lesní nezpracované produkty (kromě dřeva a bambusu), čerstvé potraviny a živá zvířata
- výrobky z bambusu, ratanu a listů
- částečně zpracovaná bavlna
- krmivo pro chov
- služby a zboží pro vědecko-výzkumné účely
- služby v zemědělství

Sazba 10 %:

- ropa, zemní plyn, uhlí, rudy
- elektřina
- elektrické, elektronické a strojírenské výrobky
- chemikálie
- papír a výrobky z papíru
- cukr, mléko, cukroví, limonády a jiné zpracované potraviny
- porcelán, keramika, sklo, kaučuk, plastické hmoty, dřevo a dřevěné výrobky, cement, cihly, krytinové tašky, stavební materiály
- doprava, nakládka a vykládka zboží
- poštovní a telekomunikační služby
- pronájem nemovitostí, skladů, přístavů, průmyslových hal, strojů a zařízení, dopravních prostředků
- právní a poradenské služby
- fotografování a filmování, pronájem nosičů zvuku a obrazu, kopírování, promítání filmů
- kadeřnictví, krejčovství, žehlení a barvení
- služby hotelů, restaurací a cestovního ruchu

Sazba 20 %:

- zlato, stříbro a drahokamy
- loterie a podobné činnosti
- služby zastoupení námořních přepraveců
- zprostředkovatelské činnosti

Zvláštní spotřební daň

- osobní automobily (místní i z dovozu)
- -- s počtem sedadel od 3 do 5 míst: 50 %
- -- mikrobusey od 6 do 15 míst: 30 %
- -- minibusy od 16 do 24 míst: 15 %
- cigarety s filtrem dovezené: 65 %
- cigarety s filtrem místní výroby: 45 %
- cigarety bez filtru: 25 %
- alkoholické nápoje s obsahem alkoholu nad 40 %: 75 %
- dtto od 20 do 40 %: 30 %, od 1. 1. 2016 55 %, od 1. 1. 2017 60 %, od 1. 1. 2018 dokonce 65 %
- dtto do 20 %: 20 %, od 1. 1. 2016 30 % a od 1. 1. 2018 35 %
- pivo v lahvích a plechovkách: 75 %
- točené pivo: 15 %
- nafta, benzín a jeho příměsi: 10 %
- klimatizéry s výkonem do 90000 BTU: 15 %
- hrací karty: 40 %
- votivní papír: 70 %

Služby:

- karaoke 35 %
- zábavní podniky 30 %
- herny 25 %
- loterie 15 %
- golf 10 %

Dovozní a vývozní daně (cla) - viz kapitola 6.4.

Daň z přírodních zdrojů

Daň z přírodních zdrojů (Natural Resources Tax) je aplikována na projekty zabývající se těžbou ropy, plynu a dřeva a

vzácných nebo cenných nerostných zdrojů (uhlí, zlato, drahokamy), s dopady na mořskou faunu, ptactvo a vodní ekosystémy. Její rozmezí je podle typu projektu a jeho lokalizace 1 % – 40 %. V roce 2010 byla přijata novela Horního zákona podporující ochranu ekosystémů. Společné podniky, v nichž vietnamský partner použil přírodní zdroje jako vklad do společného podniku, jsou od placení této daně osvobozeny.

Daň z užívání půdy

Podniky se zahraniční kapitálovou účastí a projekty výrobní kooperace, kterým bylo povoleno využívat půdu nebo vodní plochu za účelem realizace svých projektů, jsou povinny platit daň z užívání půdy (Land Use Right Tax). Sazby této daně jsou určovány ministerstvem financí na základě lokalizace (město - venkov), stupně úrovně infrastruktury (dopravní dostupnost, elektřina, vodovodní systém, kanalizace) a typu projektu. Současné oficiální sazby se progresivně liší a mohou činit 0,03 – 0,15 % z ceny za m²/rok, přičemž sazby mimo města jsou mnohem nižší. Projekty BOT, BTO a BT jsou od placení této daně osvobozeny. V rámci snahy o zatraktivnění podmínek pro zahraniční investice se připravuje další redukce sazeb této daně, především ve venkovských a odlehlých oblastech. Výška daně z užívání půdy je již dlouhou dobu zahraničními investory silně kritizována a i přes nedávné úpravy zůstává v řadě lokalit neúměrně vysoká.

Poznámka: Mezi Vietnamem a ČR je od roku 1999 v platnosti Smlouva o zamezení dvojího zdanění.

I při snaze o poskytnutí maxima údajů není, vzhledem k prozatímní absenci anglického znění vyhlášek, omezenému rozsahu tohoto materiálu a průběžně měnícím se podmínkám, tato informace v žádném případě vyčerpávající. Českým obchodním subjektům nebo fyzickým osobám, uvažujícím o podnikání ve Vietnamu, proto naléhavě doporučujeme, aby při zvažování svých projektů tuto oblast konzultovali s odbornými auditorskými, resp. právníckými firmami.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Vývoj zahraničního obchodu v posledních 5 letech

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019
Export (mld. USD)	162	176	214	243	264
Import (mld. USD)	165	174	211	237	253
Bilance (mld. USD)	-3	2	3	6	11

Zahraniční obchod Vietnamu se v roce 2019 vyvíjel mimořádně příznivě a celkový obrat dosáhl objemu 517 mld. USD.

Vývoz dosáhl v roce 2019 objemu 264 mld. USD (přírůstek o 9% oproti předchozímu roku), **dovoz** činil 253 mld. USD (přírůstek o 7%). Celková obchodní bilance se tak již čtvrtým rokem nachází v plusových číslech. Výsledné kladné saldo činilo 11 mld. USD.

V komoditní struktuře vietnamského exportu patřily k největším položkám mobilní telefony (19%), počítače a jejich součásti (13%), textilní výrobky (12%) a obuv (7%). Dovoz zahrnoval zejména elektronické součásti (20%), stroje a zařízení (15%), součásti mobilních telefonů (6%) a látky (5%).

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Teritoriální struktura vývozu

Pořadí	Země	podíl na celkovém vývozu (%)
1.	USA	23
2.	EU	16
3.	Čína	16
4.	ASEAN	10

Zdroj: www.gso.gov.vn

Z teritoriálního hlediska byly největším odběratelem vietnamského zboží USA s 23 %, následovaly státy EU se 16 %, Čína se 16 % a země ASEAN s 10 %.

Teritoriální struktura dovozu

Pořadí	Země	podíl na celkovém dovozu (%)
1.	Čína	30
2.	Jižní Korea	19
3.	ASEAN	13
4.	Japonsko	8
5.	Tchajwan	6
6.	EU	6

Zdroj: www.gso.gov.vn

Nejvíce zboží bylo v minulém roce bylo dovezeno z Číny (30 %), z Jižní Koreje (19 %) a ze států ASEAN (13 %). Následuje Japonsko (8 %), Tchaj-wan (6 %) a EU (6 %).

2.3 Komoditní struktura

Komoditní struktura v roce 2019:

Mezi největší **vývozní** komodity Vietnamu patřily v minulém roce mobilní telefony a jejich komponenty (19%), dále pak počítače a jejich součásti (13%), textilní výrobky (12%) a obuv (7%). Mobilní telefony, které již třetím rokem dominují vietnamskému exportu, jsou ve Vietnamu vyráběny z převážné části pouze firmou Samsung. Přílišná závislost vietnamského exportu na produkci jednoho výrobce může v případě změny situace na světových trzích vést k vážným makroekonomickým důsledkům (nerovnováha obchodní bilance).

K největším **dovozním** položkám patřily v minulém roce části počítačů a elektronické součásti, které tvořily téměř 20% dovozu, dále pak stroje a dopravní prostředky (15%), součásti mobilních telefonů (6%) a látky (5%).

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V roce 2020 by měla vstoupit v platnost **Dohoda o volném obchodu mezi EU a Vietnamem** (EU-Vietnam Free Trade Agreement - EVFTA). EVFTA výrazným způsobem liberalizuje obchodní a investiční toky mezi EU a Vietnamem. Očekává se, že do pěti let od vstupu EVFTA v platnost se objem vzájemného obchodu mezi EU a Vietnamem zvýší o padesát procent. Dopad na příliv evropských investic do Vietnamu by měl být ještě několikanásobně vyšší. Pokles celních sazeb v rámci EVFTA se samozřejmě pozitivně odrazí také na růstu českého vývozu do Vietnamu. Přesný rozsah dopadu EVFTA na nárůst českého exportu do Vietnamu nelze v současné době odhadnout. Pokud však zůstane zachována aktuální struktura českého vývozu do Vietnamu, kde převažují stroje a zařízení, u kterých je tempo snižování celních sazeb nejrychlejší, lze předpokládat rostoucí konkurenceschopnost českých vývozu na vietnamském trhu už v prvních letech platnosti EVFTA.

V roce 2015 vzniklo **ASEAN Economic Community**, které integraci států ASEAN dále prohloubilo a posunulo blíže k vytvoření zóny volného obchodu. Sílicí vliv zemí ASEAN pochopitelně není příznivá zpráva pro české exportéry.

Průmyslové zóny - Vietnam má stovky průmyslových zón a desítky exportních průmyslových zón (EIZ), které jsou za zvýhodněných podmínek určeny především k výrobě zboží pro export (cca 70% vietnamského exportu tvoří výrobky z provenience zahraničních investorů). Novým fenoménem je zakládání vědecko-technických parků; zejména HCMC a Danang mají velmi dobré zkušenosti s touto aktivitou.

Ve Vietnamu jsou průmyslové zóny rozděleny podle hlavních ekonomických regionů na severní, střední, a jižní klíčovou průmyslovou zónu a klíčovou zónu v deltě Mekongu. Tyto klíčové zóny se následně dělí podle jednotlivých vietnamských provincií a zahrnují vždy několik průmyslových parků. Největší koncentrace průmyslových parků je v jižních provinciích v okolí Ho Či Minova Města. Například průmyslová zóna v jižní provincii Long An zahrnuje 36 průmyslových parků a průmyslová zóna v provincii Dong Nai 31 průmyslových parků. Ucelený přehled všech fungujících průmyslových zón ve Vietnamu lze nalézt na následujících stránkách: viipip.com.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Vietnam je jednou z nejatraktivnějších zemí pro zahraniční investory v regionu jihovýchodní Asie. Celkové **přímé zahraniční investice** registrované v roce 2019 dosáhly objemu 38 mld. USD (nejvyšší hodnota za posledních 10 let). Realizované projekty přímých zahraničních investic dosáhly objemu 20,4 mld. USD (nárůst o 7%).

Bezkonkurenčně největším uskutečněným projektem v roce 2019 se stal odkup akcií společnosti Vietnam Beverage Co., Ltd hongkongským gigantem Hong Kong Beer Co., Ltd v celkové hodnotě 3,85 mld. USD. Tento jednorázový nákup akcií představuje takřka polovinu celkových investic Hongkongu ve Vietnamu za rok 2019 a je také zároveň nejnákladnější zahraniční investicí v zemi. Druhou největší zahraniční investicí ve Vietnamu je závod na výrobu mobilních telefonů a tabletů firmy Samsung Electronics v provincii Thai Nguyen za 3 mld. USD. Třetí největší investiční projekt ve Vietnamu patří rovněž firmě Samsung (Samsung CE Complex v Ho Či Minově Městě v hodnotě 2 mld. USD), která již ve Vietnamu investovala více než 17 mld. USD. Druhým nejnákladnějším projektem roku 2019 se stala výstavba výzkumného a výrobního zařízení na ruční elektrické nářadí firmy Techtonic Tools Project Co., Ltd v Ho Či Minově městě dosahující celkové hodnoty 650 mil. USD.

Z celkového objemu 362 mld. USD přímých zahraničních investic ve Vietnamu připadá největší podíl na zpracovatelský průmysl (214 mld. USD), nemovitosti (58 mld. USD) a energetiku (24 mld. USD).

Největším investorem ve Vietnamu je Jižní Korea (69,2 mld. USD) následovaná Japonskem (60,6 mld. USD), Singapurem (51,5 mld. USD), Tchaj-wanem (33 mld. USD) a zeměmi EU (24 mld. USD).

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Přísun zahraničního kapitálu prostřednictvím přímých zahraničních investic má stěžejní význam pro rozvoj a modernizaci celé vietnamské ekonomiky a v posledních letech je hnací silou ekonomického rozvoje země. Investiční projekty jsou v souladu s možnostmi i potřebami vietnamské ekonomiky také nejvyhledávanější formou spolupráce se zahraničními firmami a tuto logiku by měly brát v úvahu i české firmy. Mezi ČR a VSR je v platnosti dohoda o podpoře a ochraně investic, která byla podepsána v listopadu 1997 a po vstupu do EU vstoupila v platnost aktualizovaná verze v létě 2009. Zahraniční investice mají velký význam v procesu modernizace vietnamské ekonomiky a podstatnou měrou přispěly ke vzniku a rozvoji řady ekonomických oborů jako např. ropného a plynárenského průmyslu, výrobě cementu, elektronického průmyslu a montáži automobilů a motocyklů.

Právní aspekty přímých zahraničních investic jsou regulovány investičním zákonem (Law on Investment) z roku 2014.

Tento zákon nově upravil podmínky pro vstup zahraničního kapitálu, výrazně zlepšil investiční prostředí ve Vietnamu a vnesl nové prvky do oblasti trhu s akciemi. Zákon vytváří jednotné podmínky pro zahraniční investory na základě principů WTO, jako je doložka nejvyšších výhod a principy veřejnosti a transparentnosti. Zákon je prvním právním dokumentem, koncipovaným na principu absolutní rovnoprávnosti konkurenčních příležitostí a podmínek. Výjimky a zvláštní pokyny pro domácí či zahraniční investory jsou jasně a důkladně vymezeny, s plánem na jejich postupné odstraňování. Anglický překlad zákona je možno najít na [webových stránkách ZÚ Hanoj](#) v sekci Obchodní úsek.

Investiční pobídky se liší podle sektoru i provincie, významnou roli v systému pobídek hrají průmyslové zóny, kterých je více než 100 po celé zemi. Mezi pobídky patří daňové prázdny, zproštění povinnosti platit dovozní cla a další daně za dovážené technologie a některé suroviny, poskytnutí pozemků k podnikání za zvýhodněné ceny.

Základní právní aspekty zahraničních investic:

- Zahraniční investice ve Vietnamu jsou zákonem chráněny proti znárodnění a všem investorům je garantováno „spravedlivé a rovnocenné zacházení“.
- Zahraniční investoři jsou oprávněni repatriovat své zisky do zahraničí stejně jako cizinci legálně pracující ve Vietnamu.
- Zahraniční investoři mají právo pronajmout a využívat v souladu se schváleným podnikatelským záměrem vietnamskou půdu a vodní i mořskou plochu. V případě těžby nerostných surovin jsou pak povinni platit „daň z přírodních zdrojů“.

Každý projekt zahraniční investice musí být nejprve posouzen a schválen vietnamskými státními orgány a obdržet tzv. investiční licenci. Žádost o udělení investiční licence podává žadatel na Ministerstvu plánování a investic (Ministry of Planning and Investment), které ve spolupráci s příslušnými odbornými ministerstvy a orgány místní samosprávy projekt posuzuje. Projekty státního významu navíc podléhají schválení předsedou vlády.

Výjimku tvoří projekty bank se společnou majetkovou účastí, pobočky bank se 100 % zahraniční kapitálovou účastí, právní firmy se společnou majetkovou účastí, právní firmy a jejich pobočky se 100 % zahraniční kapitálovou účastí, pojišťovací společnosti se zahraničním kapitálem a jejich pobočky. Licence těmto institucím jsou udělovány Státní bankou, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem financí v uvedeném pořadí. V oblasti zdravotnictví je nutný i souhlas Ministerstva zdravotnictví.

Kromě MPI vydávají licence i odbory plánování a investic provinčních lidových výborů a řídicí výbory průmyslových zón, a to v závislosti na objemu a povaze zahraniční investice.

Možné formy přímých zahraničních investic:

- Výrobní kooperace (Business Cooperation Contract)
- Společný podnik (Joint Venture)
- Podnik se 100 % zahraniční účastí (100 % Foreign Invested Enterprise)
- BOT, BT a BTO (Build-Operate-Transfer, Build-Transfer, Build-Transfer-Operate)
- Nákup akcií, kapitálové příspěvky
- Slučování a akvizice podniků

Společný podnik (JV):

JV je nejrozšířenější forma zahraničních investic ve Vietnamu a jejím prostřednictvím zde podniká více než 65 % zahraničních investorů. Minimální podíl zahraničního partnera na JV je 30 %, obvyklý poměr podílů však bývá 70-75 % ku 25-30 % ve prospěch zahraničního partnera. V některých oblastech (např. v některých projektech infrastruktury nebo cementáren) však vietnamská strana požaduje minimálně 30-40 % podíl. Doba činnosti společného podniku se stanovuje na dobu určitou a až na výjimky nesmí přesáhnout 50 let. Legální kapitál JV musí tvořit min. 30 % z jeho celkového investičního kapitálu. Kapitálový vklad zahraničního partnera může být tvořen finančními prostředky, strojním zařízením, nástroji, patenty, know-how nebo technickými službami. Vietnamský partner do podniku vkládá obvykle pozemky a výrobní prostory a zařízení. Může samozřejmě přispět i finančními prostředky, což ale v praxi není příliš obvyklé. JV je řízen správní radou (Board of Management) v níž jsou zastoupeny obě strany podle podílu na JV, ale vietnamská strana v ní musí mít minimálně 2 zástupce. Výkonné pravomoci mají správní radou jmenovaní generální ředitel a jeho

náměstkové, přičemž generální ředitel nebo jeho první náměstek musí být vietnamský občan.

Podnik se 100% zahraniční účastí:

V počátcích zákona o zahraničních investicích nebyla tato forma investic vietnamskými orgány příliš podporována, neboť byla považována za příliš „nezávislou“. Situace se však změnila v roce 1993, kdy vietnamská vláda ve snaze razantněji zvýšit příliv zahraničního kapitálu do země, změnila postoj i k této investiční formě, jejíž podíl na počtu projektů v současné době činí kolem 30 %. V současné době je možno investovat formou 100 % zahraničního podniku prakticky do všech oblastí. Zůstává však skutečností, že schvalovací proces investiční licence formou 100 % zahraniční účasti je delší a komplikovanější, než u JV, ministerstva rovněž nerada schvalují odkup vietnamské části JV a jeho převod na 100 % zahraniční investici.

Přesto tuto formu investice ZÚ Hanoj jednoznačně doporučuje, neboť ve srovnání s JV má podstatné výhody:

- odpadá nutnost vést zdlouhavá a komplikovaná vyjednávání s vietnamským partnerem;
- činnost podniku může být zahájena mnohem rychleji a podle vlastní volby;
- rozhodování o personálních otázkách, podnikové strategii, výběru obchodních partnerů atd. je zcela v rukou zahraniční firmy.

Výrobní kooperace:

Výrobní kooperace bývá realizována na základě dohody mezi zahraniční firmou a vietnamským partnerem s cílem vyrábět určité zboží nebo poskytovat služby. Vzhledem k tomu, že takovou dohodou nevzniká nový subjekt, je související legislativa mnohem jednodušší než v obou předchozích případech. Mnohem jednodušší je i vlastní spolupráce mezi partnery, která probíhá podle pravidel, na kterých se obě strany dohodnou. Dohoda o výrobní kooperaci však přesto podléhá schválení ze strany Ministerstva plánování a investic. I tato forma investice je praktičtější než JV.

V praxi se této formy investic využívá zvláště v textilním a obuvnickém průmyslu, kdy zahraniční firma dodá výrobní zařízení a materiál a vietnamský partner zajistí výrobu. Zajištění odbytu vyrobeného zboží je v těchto případech úkolem zahraniční firmy.

Z důvodu jednoduchosti a kapitálové nenáročnosti je tato forma velmi vhodná pro menší projekty výrobní spolupráce nebo jako úvodní test místního partnera před rozsáhlejší investicí do založení společného podniku.

4. BOT, BT a BTO (Build-Operate-Transfer, Build-Transfer, Build-Transfer-Operate):

Tyto investiční projekty se týkají budování infrastruktury (silnice, mosty, letiště, elektrárny a zařízení pro úpravu a dodávky vody).

Délka těchto kontrahovaných projektů nesmí přesáhnout 50 let a určuje ji vietnamská vláda.

Podmínky pro zahraniční investování upravují tyto právní normy: Investiční zákon z roku 2014, který nahradil od 1.7.2015 Investiční zákon z r. 2005. Nový zákon vymezil nový pojem pro zahraniční kapitál, místo "enterprise with foreign owned capital" je v zákoně z roku 2014 nová terminologie. "economic organization with foreign investment capital". **V**

souvislosti s investováním platí řada následných výnosů, oběžníků a dalších legislativních dokumentů.

Organizací, která se ve Vietnamu zabývá správou přímých zahraničních investic, je **Foreign Investment Agency** při Ministerstvu plánování a investic

2 Hoang Van Thu St., Ba Dinh Dist, Hanoi, Vietnam

Tel: 080-48461

Fax: 04-37343769

E-mail: fia@mpi.gov.vn

Web: <http://fia.mpi.gov.vn>

3. Vztahy země s EU

Diplomatické vztahy mezi EU a Vietnamem byly navázány v říjnu 1990 a v současné době je Vietnam jedním z nejvýznamnějších partnerů EU v JV Asii. Diplomatičká reprezentace EU byla otevřena v Hanoji v roce 1996. Široké spektrum spolupráce je řešeno mezi EU a Vietnamem od politických témat a globálních výzev až po obchod a rozvojovou spolupráci. Hlavním cílem EU je podpora udržitelného ekonomického rozvoje ve Vietnamu a zlepšení životních podmínek chudých, povzbuzení integrace Vietnamu do světového hospodářství a obchodního systému podporou ekonomických a sociálních reforem, podpora vietnamského přechodu k otevřené společnosti na základě správného vedení, vlády práva a respektu k lidským právům a v neposlední řadě zvýšení profilu EU ve Vietnamu.

Podkapitoly:

- 3.1. [Zastoupení EU v zemi](#)
- 3.2. [Obchodní vztahy země s EU](#)
- 3.3. [Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU](#)

3.1 Zastoupení EU v zemi

Delegation of the European Union to Vietnam

24th floor, West wing, Lotte Center Hanoi 54 Lieu Giai street, Ba Dinh district, Hanoi

Tel.: +844 3941 0099 Fax: +84 4 39461701

E-mail: Delegation-vietnam@eeas.europa.eu

3.2 Obchodní vztahy země s EU

FTA EU-Vietnam

Obchodní vztahy mezi EU a Vietnamem výrazným způsobem ovlivní nová **Dohoda o volném obchodu mezi EU a Vietnamem** (EU-Vietnam Free Trade Agreement - EVFTA), která by mohla vstoupit v platnost již v roce 2020. Očekává se, že do pěti let od vstupu EVFTA v platnost se objem vzájemného obchodu mezi EU a Vietnamem zvýší o padesát procent. Dopad na příliv evropských investic do Vietnamu by měl být ještě několikanásobně vyšší. Pokles celních sazeb v rámci EVFTA se samozřejmě pozitivně odrazí také na růstu českého vývozu do Vietnamu. Přesný rozsah dopadu EVFTA na nárůst českého exportu do Vietnamu nelze v současné době odhadnout. Pokud však zůstane zachována aktuální struktura českého vývozu do Vietnamu, kde převažují stroje a zařízení, u kterých je tempo snižování celních sazeb nejrychlejší, lze předpokládat rostoucí konkurenceschopnost českých vývozů na Vietnamském trhu už v prvních letech platnosti EVFTA. Po poměrně zdoluhavých a komplikovaných jednáních byl finální text EVFTA dohodnut v prosinci 2015 a podepsán v červnu 2019. V únoru 2020 byla EVFTA schválena Evropským parlamentem. Po ukončení ratifikačního procesu na vietnamské straně by mohla obchodní část dohody vstoupit v platnost v průběhu prvních měsíců roku 2020. Investiční část dohody (EU-Vietnam Investment Protection Agreement) bude muset projít schválením všemi členskými zeměmi EU. Investiční část dohody proto s největší pravděpodobností vstoupí v platnost nejdříve v roce 2021. EVFTA je jednou z nejobsáhlejších a nejambicióznějších dohod EU. Zahrnuje ucelenou škálu okruhů v oblasti obchodu a investic, od pravidel původu a celních záležitostí a sanitárních a fytosanitárních opatření, po státní zakázky, práva duševního vlastnictví, právní a institucionální témata a konkurenceschopnost, až k ochraně investic a řešení sporů v této oblasti.

Obě strany eliminují přes 99% tarifních linek a pro zbývající budou stanoveny celní kvóty nebo částečná snížení celních tarifů. Zatímco firmy z EU budou mít snadnější přístup na vietnamský trh se stroji, zařízeními, automobily, alkoholickými nápoji a zemědělskými výrobky, Vietnamu se na základě smlouvy více otevře evropský trh pro výrobky, jako je textil, obuv, zemědělské produkty, mořské plody a výrobky ze dřeva. Implementace dohody přinese i mnoho pozitivních aspektů pro samotné vietnamské hospodářství, neboť aplikace závazků z EVFTA vynutí další liberalizaci místního podnikatelského prostředí.

Vzájemný obchod a investice

EU je druhým největším obchodním partnerem Vietnamu. V posledních pěti letech se vzájemný obchod mezi EU a Vietnamem více než zdvojnásobil. Podle vietnamských statistik dosáhla vzájemná výměna zboží v roce 2019 objemu 57 mld. USD, vývoz z EU do Vietnamu činil 15 mld. USD, dovoz 42 mld. USD a obchodní deficit v neprospěch států EU 27 mld. USD. Největším vývozcem i dovozcem bylo Německo, které se na vzájemném obchodu EU – Vietnam podílelo 19,6%.

EU je pátým největším investorem ve Vietnamu. Doposud investovalo 28 členských států EU ve Vietnamu celkem 19,4 mld. USD, což představuje zhruba 6% celkových přímých zahraničních investic ve Vietnamu. Ze zemí EU je největším investorem ve Vietnamu Nizozemsko s celkovým objemem investic ve výši 9,4 mld. USD, následované Francií (3,7 mld. USD), Velkou Británií (3,5 mld. USD), Lucemburskem (2,4 mld. USD) a Německem (1,9 mld. USD).

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Indikativní víceletý program rozvojové spolupráce EU ve Vietnamu (Multi-annual Indicative Programme for Vietnam 2014–2020/MID) zahrnuje zejména podporu sektoru energetiky a dále posílení vládnutí a úlohy práva v zemi. Celkem bylo na program vyčleněno 400 mil. EUR, z čehož na energetiku je věnováno 346 mil. EUR (50 mil. EUR přístup k energii v odlehlých oblastech, 256 mil. EUR obnovitelné zdroje energie a zvýšení efektivity, zejména podpora rozpočtu a technická pomoc k zavádění tržních přístupů při aplikaci čisté a efektivní energie, 40 mil. EUR rozvoj infrastruktury).

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Charakteristika vztahů – ekonomika

ČR má s Vietnamem tradiční hospodářské vztahy již od poloviny minulého století. Statistice v minulosti studujících a pracujících Vietnamců v naší zemi navozují předpoklad širší hospodářské spolupráce, která však stále nedosahuje svého potenciálu. Důvodem je nestandardní vietnamský trh, který je založen na dlouhodobých vztazích partnerů a osobních kontaktech. Bez prostředníků/lobbistů, kteří mají vazby do nejvyšších pater politické a ekonomické hierarchie země se větší projekt uskutečňuje jen obtížně.

ČR má dlouhodobě s Vietnamem zápornou obchodní bilanci. V r. **2019** dosáhla vzájemná obchodní výměna obratu 1 235 mil. USD. **Vývoz činil 74 mil. USD a dovoz 1 161 mil. USD.** Záporné saldo tedy dosáhlo 1 087 mil. USD.

Vliv na zápornou bilanci má dovoz levnějšího spotřebního zboží (obuv a oděvy) nebo potravin (ryby a korýši), ale v posledních letech rapidně roste i dovoz elektronických zařízení a komponentů a dílů vč. telefonů a příslušenství pro silniční vozidla, který realizují nadnárodní společnosti. Ty využívají komponenty k montáži finálních výrobků v jejich českých závodech. Část těchto dovozů zůstane na našem trhu, ale většina je využita k reexportu do dalších států EU. České firmy se ve větší míře prosazují na vietnamském trhu v oblasti speciálu a dále v těžební technice a dalších strojírenských oborech. Současně v poslední době uzavřené kontrakty a další probíhající jednání dávají příslib zvýšeného exportu energetických zařízení v nadcházejícím období.

České firmy doposud investovaly ve Vietnamu do 34 projektů v hodnotě 90 mil. USD (splacený kapitál 52 mil. USD).

Největším českým investorem ve Vietnamu je firma PPF, která zde investovala do oblasti bankovníctví a v průběhu několika let si na vietnamském trhu vybudovala vedoucí postavení v sektoru spotřebitelských úvěrů. Druhým největším investorem je společnost Elmich Group, která v roce 2015 otevřela závod na výrobu kuchyňských potřeb v provincii Ha Nam v hodnotě 18 mil. USD. Třetí největší českou investicí je závod na výrobu kondenzátorů české firmy Hydra a.s. v hodnotě 7 mil. USD v provincii Quang Nam. Perspektivním sektorem pro české investory je také oblast cestovního ruchu. Jedním z úspěšných projektů v tomto sektoru je investice firmy East Sea Travel do pětihvězdičkového hotelu The Anam Resort v přímořském letovisku Nha Trang.

Ekonomická výhoda teritoria: relativně velký trh přes 96 mil. obyvatel a současně člen ASEAN s více než 600 mil. obyvatel – od r. 2015 funguje ASEAN Economic Community. Málo rozvinutá infrastruktura dopravní, environmentální, zdravotnická – možný odbyt českého zboží a technologií. Další výhodou je nižší cena pracovní síly ve srovnání např. i Čínou, ale kvalifikace je otázkou.

Nevýhoda teritoria z pohledu českých hospodářských subjektů: velká konkurence nejen asijských ale i celosvětových výrobců, vysoká míra korupce a klientelismu. Nutná osobní přítomnost v teritoriu a osobní kontakt s partnery, pokud firma chce docílit pozitivních výsledků.

Podkapitoly:

- 4.1. [Balance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Balance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Vzájemná obchodní výměna mezi ČR a Vietnamem dosáhla v roce 2019 celkového obratu v objemu 1 235 mil. USD, vývoz činil 74 mil. USD a dovoz 1 161 mil. USD. Záporné saldo dosáhlo objemu 1 087 mil. USD a uvedené údaje naznačují, že nepříznivý trend v podobě narůstajícího deficitu pokračuje. Český export v roce 2019 ve srovnání s předchozím rokem poklesl o 48%, zatímco dovoz vzrostl o 13% a obrat o 5%, což mělo za následek nárůst obchodního deficitu o 22%. V českém exportu převládají výrobky skupiny 7 SITC „Stroje a dopravní zařízení“ s podílem 34% na celkovém vývozu. Na

druhém místě je skupina skupina 8 „Průmyslové spotřební zboží“ s podílem 22%. Na třetím místě skupina 5 „Chemikálie“ s podílem 19% a dále pak skupina 6 „Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu“ s podílem 14%. Mezi perspektivní odvětví se kromě tradičních strojírenských a telekomunikačních zařízení řadí environmentální technologie a zařízení na využívání obnovitelných energetických zdrojů, ale i zemědělské a potravinářské produkty.

V dovozu je dalece vše skupina 7 „Stroje a dopravní prostředky“ s podílem 50%, na druhém místě skupina 8 „Průmyslové spotřební zboží“ s podílem 40% a s odstupem skupina 6 „Tržní výrobky tříděné podle materiálu“ s podílem 5% a skupina 0 „Potraviny a živá zvířata“ s podílem 4% na celkovém dovozu z Vietnamu

Konkrétní komodity s největším podílem na vývozu (seřazeno podle objemu):

Zbraně a střelivo (6,4 mil. USD), umělá střeža (4,9 mil. USD), kůže (2,7 mil. USD), elektrické spínače (2,5 mil. USD), rozvaděče (2,2 mil. USD), radary (2 mil. USD), veterinární vakcíny (1,7 mil. USD), elektrické kabely (1,6 mil. USD), skleněné výrobky (1,5 mil. USD), kondenzátory (1,3 mil. USD), chmel (1,3 mil. USD), laboratorní směsi (1,3 mil. USD), pivo (1,3 mil. USD), dalekohledy (1,2 mil. USD), pásové dopravníky (1,2 mil. USD), svítidla (1,1 mil. USD), textilní stroje (1 mil. USD), potravinové přípravky (1 mil. USD), balící stroje (1 mil. USD), pračky (1 mil. USD).

Konkrétní komodity s největším podílem na dovozu:

Obuv (257 mil. USD), mobilní telefony (206 mil. USD), oděvy (85 mil. USD), procesory (64 mil. USD), tiskárny (38 mil. USD), paměťové jednotky (23 mil. USD), díly pro motorová vozidla – zejm. převodovky a airbagy (35 mil. USD), sluchátka a reproduktory (27 mil. USD), kožené tašky (26 mil. USD), kaučuk (20 mil. USD), rozvaděče (18 mil. USD), plasty (16 mil. USD), transformátory (16 mil. USD), monitory (14 mil. USD), nábytek (14 mil. USD), ryby (12 mil. USD), výrobky ze železa (12 mil. USD), hračky (12 mil. USD), lékařské přístroje (10 mil. USD), textilie (8 mil. USD), kamery (8 mil. USD), ovoce (8 mil. USD).

Pro doplnění uvádíme, že **statistiky vietnamského celního úřadu za rok 2019 se diametrálně liší od českých údajů.** Vietnamské statistiky uvádí český vývoz do Vietnamu v objemu 123 mil. USD a dovoz do ČR jen na úrovni 208 mil. USD. Podstatně nižší dovozy do ČR uváděné vietnamským úřadem mohou souviset s aktivitami nadnárodních korporací, které v ČR montují finální výrobky nebo ČR využívají jako distribuční síť pro celou EU. Ve vietnamské statistice se pak zboží určené pro český trh objeví ve statistice země, kde zboží vstoupí na evropský trh (např. přístavy v Rotterdamu a Hamburgu). Příkladem jsou mobilní telefony.

Vývoj vzájemného obchodu v letech 2015-2019 (v tis. USD)

	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	USD	poř.	Index	USD	poř.	Index	USD	poř.	Index	USD
2015	96 923	60.	114,7	658 945	29.	107,5	755 868	40.	108,4	-562 022
2016	94 419	64.	96,6	818 081	25.	121,7	912 500	35.	118,4	-723 662
2017	106 011	61.	112,2	913 936	27.	111,6	1 019 946	36.	111,7	-807 925
2018	140 769	58.	132,0	1 030 967	28.	112,8	1 171 736	36.	114,9	-890 198

2019	73 588	69.	52,1	1 161 413	25.	112,7	1 235 001	35.	105,4	-1 087 825
-------------	--------	-----	------	--------------	-----	-------	--------------	-----	-------	---------------

Zdroj: Statistika ČSÚ

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Vývoz z ČR do Vietnamu r. 2019 – 10 nejvýznamnějších položek

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota (tis. USD)
85	Přístroje k záznamu reprodukce zvuku TV obrazu	13 166
84	Reaktory kotle přístroje nástroje mechanické	9 986
93	Zbraně střelivo části součásti příslušenství	6 596
39	Plasty	6 584
90	Přístroje optické foto kinem lékař chirurg ap	4 183
94	Nábytek, lůžkoviny, svítidla	2 921
30	Výrobky farmaceutické	2 889
41	Kůže	2 710
38	Chemické výrobky	2 057
70	Sklo a výrobky skleněné	1 780

Dovoz z Vietnamu r. 2019 – 10 nejvýznamnějších položek

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota (tis. USD)
85	Přístroje k záznamu reprodukce zvuku TV obrazu	448 859
64	Obuv kamaše apod výrobky části těchto výrobků	270 992

84	Reaktory kotle přístroje nástroje mechanické	90 317
62	Oděvy doplňky oděvní jiné než pletené háčkov	61 452
87	Vozidla motorová traktory kola aj vozidla	38 347
61	Oděvy doplňky oděvní pletené háčkované	30 045
42	Výrobky kožené sedlářské řemenářské apod	27 664
40	Kaučuk a výrobky z něj	20 549
39	Plasty	16 804
94	Nábytek	14 889

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

V oblasti vzájemného obchodu se službami nedochází k objemově významnější výměně a proto nejsou statistické informace za Vietnam k dispozici.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

České firmy doposud investovaly ve Vietnamu do 34 projektů v hodnotě 90 mil. USD (splacený kapitál 52 mil. USD). Největším českým investorem ve Vietnamu je firma **PPF**, která zde investovala do oblasti bankovníctví a v průběhu několika let si na vietnamském trhu vybudovala vedoucí postavení v sektoru spotřebitelských úvěrů. Druhým největším investorem je společnost **Elmich Group**, která v roce 2015 otevřela závod na výrobu kuchyňských potřeb v provincii Ha Nam v hodnotě 18 mil. USD. Třetí největší českou investicí je závod na výrobu kondenzátorů české firmy **Hydra a.s.** v hodnotě 7 mil. USD v provincii Quang Nam. Perspektivním sektorem pro české investory je také oblast cestovního ruchu. Jedním z úspěšných projektů v tomto sektoru je investice firmy **East Sea Travel** do pětihvězdičkového hotelu The Anam Resort v přímořském letovisku Nha Trang.

K významným českým investicím ve Vietnamu patří také závod na plavení kaolínu Quang Binh Bohemia Kaolin v provincii Quang Binh. Závod na výrobu kaolínu QBBK funguje již od roku 2010. Původní investici české firmy Trade BGM převzala v roce 2019 česká firma Daily Plan.

Firma **ALTA BRNO** dodávala, jako zástupce exportní aliance Česká dobývací technika, dobývací a dopravní technologie pro vietnamské uhelné šachty. V současnosti se společností Vinacomin spolupracuje firma **INCO, Fite, T Machinery, Ferrit** a další.

Textilní stroje exportují do Vietnamu v rámci svých zahraničních koncernů bývalé české továrny ELITEX, dnes **Saurer Czech a Rieter Textile Systems**.

Na vietnamském trhu vystupuje aktivně i firma **PILOUS**, významný český výrobce pásových a kotoučových pil. Ve spolupráci s vietnamskou firmou **HAMECO** rozeběhla společnou výrobu, určenou pro vietnamský i zahraniční trh. Mezi další aktivní firmy v teritoriu patří Česká zbrojovka, Omnipol, Retia, ERA, Lichna Trade, VUCHZ, PSJ, Škoda JS, ÚJV Řež, MAVEL aj.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Mezi Vietnamem a ČR jsou podepsány následující bilaterální dohody:

1. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské demokratické republiky o spolupráci v oblasti zdravotnictví, Hanoj , 30. 12. 1964, č. 118/1967 Sb.
2. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské demokratické republiky o poskytnutí úvěru na dodávku zařízení tepelné elektrárny do Vietnamské demokratické republiky Praha , 06. 11. 1970
3. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské demokratické republiky o výměně zboží a platech a o poskytnutí úvěru na vyrovnaní aktivního salda mezi čs. vývozem a dovozem na období let 1976-1980 Praha , 13. 07. 1976
4. Dohoda o kulturní spolupráci mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky Hanoj , 21. 03. 1977 č. 42/1977 Sb.
5. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru Vietnamské socialistické republice /na dodávku mouky/ Praha , 03. 04. 1978
6. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru určeného na dodávky zařízení a montáže zaškolovacích středisek pro řidiče Praha , 31. 10. 1978
7. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru určeného na dodávky zařízení a materiálu na rekonstrukci železnice Ho Či Minovo Město – Vinh Praha , 31. 10. 1978
8. Druhá dodatková dohoda k Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské demokratické republiky týkající se poskytnutí úvěru na dodávky zařízení pro tepelnou elektrárnu ve Vietnamské demokratické republice Praha , 28. 09. 1979
9. Dodatková dohoda k Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o výměně zboží, platech a o poskytnutí úvěru na vyrovnaní aktivního salda mezi československým exportem a importem na období let 1976 – 1980 Praha , 28. 09. 1979
10. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na uspokojení potřeb Vietnamské socialistické republiky Praha , 28. 09. 1979
11. Konzulární úmluva mezi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou Hanoj , 14. 02. 1980 č. 15/1981 Sb.
12. Výměnný dopis o poskytnutí úvěru Československou socialistickou republikou Vietnamské socialistické republice určeného na nákup obilí Hanoj , 13. 12. 1980
13. Dohoda o úpravě závazků vyplývajících ze vzájemné spolupráce v letech 1976 - 80 /Československá socialistická republika - Vietnamská socialistická republika/ Hanoj , 13. 12. 1980
14. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o spolupráci při intenzifikaci geologicko-průzkumných prací na území Vietnamské socialistické republiky Praha , 15.09.1981
15. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o spolupráci při rozvoji vědy a techniky do roku 1990 Praha , 06. 10. 1981
16. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na pokrytí salda obchodní bilance v letech 1981 – 1985 Praha , 11. 02. 1982 , č. 24/1982 Sb.
17. Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o právní pomoci ve věcech občanských a trestních, Praha , 12. 10. 1982, č. 98/1984 Sb.
18. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o spolupráci při pěstování kávovníku, Hanoj , 22.03.1984

- 19Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na financování československé účasti při realizaci investičních akcí ve Vietnamské socialistické republice, Praha , 04. 07. 1984
- 20Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na částečné pokrytí československého aktivního salda platební bilance v letech 1986 – 1990, Praha , 14.02.1986
- 21Protokol k Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na krytí salda obchodní bilance v letech 1981 – 1985, Praha , 14.02.1986
- 22Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o spolupráci při pěstování kaučukovníku, Ho Či Minovo Město , 16. 03. 1986
- 23Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na financování československé účasti při modernizaci elektronických závodů ve Vietnamské socialistické republice, Hanoj , 10. 05. 1987
- 24Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na financování československé účasti na modernizaci závodů lehkého průmyslu ve Vietnamské socialistické republice Hanoj , 10. 05. 1987
- 25Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na financování československé účasti při projekci a výstavbě vodní elektrárny Vinh Son, Hanoj , 10. 05. 1987
- 26Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na financování československé účasti při modernizaci strojírenských závodů ve Vietnamské socialistické republice Hanoj , 10. 05. 1987
- 27Třetí dodatková dohoda k Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské demokratické republiky o poskytnutí úvěru na dodávku zařízení tepelné elektrárny do Vietnamské demokratické republiky z 6. listopadu 1970 Hanoj , 10. 05. 1987
- 28Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o zřízení a činnosti kulturních a informačních středisek a Protokol, Hanoj , 02. 06. 1987, č. 29/1988 Sb.
- 29Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na financování československé účasti při intenzifikaci geologicko-průzkumných prací na území VSR v letech 1988-1990 Praha , 22. 01. 1988
- 30Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na financování československé účasti při modernizaci lokomotivního depa ve Vietnamské socialistické republice Hanoj , 08. 04. 1989
- 31Čtvrtá dodatková dohoda k Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské demokratické republiky o poskytnutí úvěru na dodávku zařízení tepelné elektrárny do Vietnamské demokratické republiky z 6. listopadu 1970 Hanoj , 08. 04. 1989
- 32Dodatková dohoda k Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o poskytnutí úvěru na financování československé účasti na modernizaci závodů lehkého průmyslu ve Vietnamské socialistické republice, Hanoj , 08. 04. 1989
- 33Protokol o spolupráci mezi Federálním ministerstvem zahraničních věcí České a Slovenské Federativní Republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Vietnamské socialistické republiky, Hanoj , 25. 04. 1991
- 34Protokol mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o vypořádání pohledávek a závazků v platebních vztazích mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Vietnamskou socialistickou republikou, Hanoj , 20. 02. 1992
- 35Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o odborné přípravě vietnamských občanů ve středních odborných učilištích v České republice, Praha , 26. 01. 1994, č. 264/1995 Sb.
- 36Protokol mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky /o mezinárodních smlouvách uzavřených mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Vietnamskou socialistickou republikou k 31. prosinci 1992/, Praha , 12. 12. 1996, č. 15/2001 Sb. m. s.
- 37Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, Praha , 23. 05. 1997, č. 108/1998 Sb.

- 38Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o leteckých službách, Praha , 23. 05. 1997, č. 72/2001 Sb. m. s.
- 39Ujednání mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a Ministerstvem práce, válečných invalidů a sociálních věcí Vietnamské socialistické republiky o spolupráci v oblasti práce, zaměstnanosti a sociálního zabezpečení, Hanoj , 01. 10. 1997
- 40Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o podpoře a vzájemné ochraně investic Hanoj , 25. 11. 1997, č. 212/1998 Sb
- 41Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o zrušení vízové povinnosti pro držitele diplomatických pasů České republiky a pro držitele diplomatických pasů Vietnamské socialistické republiky sjednaná výměnou nót, Hanoj , 15. 12. 1999, č. 28/2000 Sb. m. s.
- 42Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o hospodářské spolupráci Praha , 13. 09. 2005, č. 66/2006 Sb. m. s.
- 43Memorandum o porozumění o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky a Ministerstvem přírodních zdrojů a životního prostředí Vietnamské socialistické republiky Hanoj , 12.04.2007, č. 33/2007 Sb. m. s.
- 44Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o předávání a přebírání občanů obou států Praha , 12. 09 .2007, č. 26/2008 Sb. m. s.
- 45Protokol mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky k provádění Dohody mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o předávání a přebírání občanů obou států Praha , 12.09.2007, č. 27/2008 Sb. m. s.
- 46Ujednání mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Ministerstvem školství a výchovy Vietnamské socialistické republiky o spolupráci v oblasti školství na léta 2008 – 2011, Hanoj , 21. 03. 2008, č. 30/2008 Sb. m. s.
- 47Protokol mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o změnách Dohody mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsané dne 25. listopadu 1997 v Hanoji, Hanoj , 21. 03. 2008, č. 66/2009 Sb. m. s.
- 48Ujednání mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem národní obrany Vietnamské socialistické republiky o spolupráci v oblasti vojenského vzdělávání, Hanoj , 28.08.2009, č. 123/2009 Sb. m. s.
- 49Dohoda o spolupráci v oblasti kultury, školství, vědy, mládeže a sportu, 27. 4. 2017.
- 50Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti, (podepsána 7. 6. 2017)
- 51Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o předávání odsouzených osob, 2. 7. 2019

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Vietnam byl v minulosti jedním z největších příjemců české rozvojové spolupráce. V souvislosti s růstem životní úrovně ve Vietnamu a jeho graduací do kategorie zemí se středním příjmem v roce 2013 byl objem rozvojové pomoci ČR ve Vietnamu v posledních pěti letech postupně utlumován. Zatímco v období 2006 – 2010 věnovala ČR na rozvojovou pomoc ve Vietnamu každoročně cca 40 mil. Kč, od roku 2011 došlo k postupnému poklesu rozvojové pomoci na současných cca 1 mil. Kč. Velké projekty české zahraniční rozvojové spolupráce byly ve Vietnamu ukončeny v r. 2014 a od té doby jsou zde realizovány pouze malé lokální projekty a projekty v rámci programu B2B. Rozvojová spolupráce mezi ČR a Vietnamem má dlouhou tradici a vietnamská strana při všech příležitostech českou pomoc velmi oceňuje. Česká republika je jedinou zemí bývalého východního bloku, která ani v obtížném období hospodářské transformace nepřestávala Vietnamu poskytovat rozvojovou pomoc.

Přehled finančních prostředků alokovaných na realizaci ZRS ČR a Vietnamu 2011–2019 (v tis. Kč), údaje jen za projekty spravované ZÚ Hanoj:

- 2011: 18 000
- 2012: 12 300
- 2013: 14 700
- 2014: 8 000
- 2015: 1 500
- 2016: 1 500
- 2017: 1 000
- 2018: 1 000
- 2019: 500

Přehled finančních prostředků alokovaných na realizaci ZRS ČR a Vietnamu 2006–2010 (v tis. Kč):

- 2006: 25 835
- 2007: 42 600
- 2008: 51 650
- 2009: 62 900
- 2010: 37 400

Realizované projekty rozvojové spolupráce mezi ČR a Vietnamem

	Název projektu	Rezort	Datum realizace
1	Pomoc Nemocnici vietnamsko-československého přátelství v Haiphongu	MPO	2004
2	Obuvnické učňovské středisko v Haiphongu.	MPO	2004
3	Zavedení technologie ekologického zpracování bioodpadů na organominerální hnojiva	MPO	2005
4	Dodávka čistírny odpadních vod pro 60EO pro polikliniku Tam Nong – malý lokální project	MZV	2006
5	Vybudování a provoz střediska ortopedie a rehabilitace pro zdravotně postiženou mládež v provincii Bac Thai.	MPO	2007
6	Vyhledávání a průzkum zdrojů pitné vody v provincii Nghe An	MŽP	2007

7	Projekt CAPERA - Budování kapacit pro rozšiřování povědomí o environmentálních rizicích v rukodělných vesnicích	MZV	2007
8	Revitalizace odlesněných území místními druhy jako nástroj rozvoje venkova v oblasti centrální vrchoviny Vietnamu.	MZe	2007
9	Environmentally Friendly Production – Demonstration of Benefits (flotační čistírna v papírenské vesnici Phong Khe v provincii Bac Ninh)	MZV	2007
10	Zubařská křesla pro nemocnici Viet Tiep v Haiphongu	MZV	2007
11	Regionální koncepce odpadového hospodářství ve středním Vietnamu	MŽP	2006-2008
12	Podpora a prevence zdravého sexu a reprodukce ve VSR	MZV	2008
13	Zlepšení nakládání s odpadními vodami v Dao Xa	MZV	2008
14	Zpracování manuálu pro nakládání s odpady ve zdravotnictví	MZV	2008
15	Vybavení kliniky pro chudé v okrese Ham Thuan Bac v provincii Binh Thuan novým lékařským vybavením	MZV	2008

16	Clean Air for BatTrang Ceramic HandicraftVillage	MZV	2009
17	Supply of Medical Equipment for Bac Thai Rehabilitation Center	MZV	2009
18	Child Rights in Vietnam	MZV	2009
19	Development of Cassava Processing Technology in Thua Thien Hue Province	MZV	2009
20	Využití elektřiny ze solárních zdrojů pro podporu rozvoje chudých oblastí VSR	MPO	2008-2009
21	Sociální začleňování ohrožených skupin obyvatelstva v provincii Thua Thien-Hue	MPSV	2006-2009
22	Udržitelný rozvoj v komunitě Phong My	MZe	2006-2009
23	Obnova a udržitelný rozvoj lesa v komunitě Phong My	MZe	2007-2009
24	Rehabilitace oblastí kontaminovaných dioxiny ve středním Vietnamu	MŽP	2006-2009
25	Modernizace zdravotnických zařízení v nemocnici Vietnamsko-československého přátelství v Haiphongu	MPO	2006-2010
26	Osvojení surovinové základny pro průmyslové využití ve sklářském průmyslu v oblasti jižní části středního Vietnamu	MPO	2006-2010

27	Vybudování střediska pro vyšší odborné vzdělávání pro zvyšování odborné kvalifikace	MPO	2006-2010
28	Pomoc při rozvoji malých vodních elektráren pro venkovské oblasti Vietnamu formou dodávky technologie a přenosu know-how	MPO	2006-2010
29	Technická a metodická pomoc při zakládání fakulty technického, environmentálního a zemědělsko-potravinářského inženýrství při Hanojské zemědělské univerzitě	MPO	2006-2010
30	Podpora chovu sladkovodních ryb	MZe	2008-2010
31	Clean Air for BatTrang Ceramic HandicraftVillage	MZV	2010
32	Preserving Heritage – Protecting Future: Towards Sustainable Protection of Hanoi Lake System	MZV	2010
33	Inovace zdravotnické stanice a umožnění základní zdravotnické péče v obci Hai Lam	MZV	2010
34	Support for the infection control department of theVietnamese-CzechHospitalin Hai Phong	MZV	2011
35	Day-BorderCenterand Vocational training for Agent Orange/Dioxin Victims	MZV	2011

36	Financial support for vocational training and social integration of the disabled	MZV	2011
37	Supply equipment and instrument for solid waste collection for community environmental protection in YenSonVillage	MZV	2011
38	Continuous support to the Center for day-boarder, functional rehabilitation and vocational training for victims of agent orange/dioxin of Thai Binh province	MZV	2014
39	Supply of additional medical equipments for Intensive Care unit/Central Transport Hospital	MZV	2012
40	Supply equipment and instrument for solid waste collection for community environmental Protection in Phuong Cach Village, Quoc Oai District, Hanoi	MZV	2012
41	Financial support for vocational training and social integration of the disabled 2012, Hue	MZV	2012
42	Support of overcoming consequences of herbicides/dioxins in Vietnam	MZV	2012-14
43	Development of glass-making industry in Central Vietnam	MZV	2012-14
44	Turning waste rice straw	MZV	2013

	into a valuable source of energy project proposal for Hanoi City		
45	Support to the Center for day-boarder, functional rehabilitation and vocational training for victims of agent orange/dioxin of Thai Binh province	MZV	2013
46	Provision of modern facilities which are in real need of Thai Nguyen College of Economy and Finance	MZV	2013
47	Rehabilitation measures for rural areas	MZV	2013
48	Water filtration system, kitchen tools, teaching and integration facilities provided to Be Trieu Nursery School, Cao Bang province	MZV	2014
49	Direct support to Nam Dinh Maternity Hospital - 01 Neonatal stationary incubator for Department of Intensive Care for Infants	MZV	2014
50	Dodávka pitné vody a výstavba kuchyně pro školku v Nguyen Hue, provincie Cao Bang	MZV	2015
51	Zdravotnická zařízení a renovace infrastruktury pro zdravotnické středisko v obci Co Noi v provincii Son La	MZV	2015
52	Zvýšení úrovně vysokého	MZV	2015

	školství, ČZÚ Praha a VŠ zemědělská Hue		
53	Stavba kuchyně a jídelny pro SŠ Duong Am pro etnické menšiny v horských oblastech na severu Vietnamu	MZV	2016
54	Zvýšení úrovně vysokého školství, ČZÚ Praha a VŠ zemědělská Hue	MZV	2016
55	Lůžkové oddělení pro zdravotní středisko v obci Tung Ba v provincii Ha Giang	MZV	2017
56	Vytvoření systému pro monitorování kvality ovzduší v Hanoji	MZV	2018
57	Zlepšení přístupu k čisté vodě, sanitárních a hygienických podmínek pro studenty z etnických menšin ve venkovských oblastech Vietnamu	MZV	2019

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Odkaz v další kapitole (Aktuální sektorové příležitosti pro Vietnam) obsahuje tzv. kartu oborových/sektorových příležitostí, která specifikuje perspektivní obory/sektory pro vývoz do Vietnamu vč. zdůvodnění. Materiál zpracovalo Velvyslanectví ČR v Hanoji ve spolupráci se zahraniční kanceláří CzechTrade v Ho Chi Minově Městě.

Podkapitoly:

5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)

5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

K perspektivním odvětvím pro české dodavatele patří ve Vietnamu především:

- ekologické technologie (čističky odpadních vod, zejména průmyslových, spalovny odpadků aj.)
- dobývací technika a technologie pro zpracování (sklářské technologie apod.)
- telekomunikace a informační technologie
- technologie pro průmyslovou výrobu a strojírenská zařízení (obuvnické a textilní stroje, obráběcí a tvářecí stroje)
- balicí stroje a zařízení pro zpracování potravin a zemědělských produktů
- potravinářské stroje, pivovary i minipivovary
- zařízení pro energetiku (malé vodní, parní a jaderné technologie, transformátory apod.)
- dopravní systémy a technika (vybavení letišť, letadla, městské autobusy, dodávky pro metro, terénní nákladní automobily, tramvaje)
- farmaceutické výrobky a zdravotnická technika a vybavení
- mléčné výrobky (práškové mléko a syrovátka, sýry)
- cukrovinky, ovoce, ingredience k výrobě piva
- petrochemické strojírenství
- chemikálie (zejména pro výrobu plastických hmot a hnojiv)
- čerpadla a zavlažovací systémy

Doporučení exportérům

Investiční celky

Při posuzování šancí pro české výrobky na vietnamském trhu je třeba kromě nezbytné kvality a přiměřené ceny vzít v úvahu zvláště nabízené podmínky financování, které především při prodeji větších objemů či celků patří mezi hlavní rozhodovací kritéria při výběru obchodních partnerů. Při dodávkách větších investičních celků (IC) jsou dnes v podstatě bez šance projekty bez státní podpory, tj. musí být částečně financovány zvýhodněným exportním úvěrem. I maximálně výhodné nabídky českého dodavatele budou však obtížně soupeřit např. s dodavateli projektů financovaných Asijskou rozvojovou bankou nebo japonskými bankami. Dodávky IC jsou kromě toho téměř vždy tendrovány. Podmínky tendrů obvykle vyžadují dlouhodobější spolupráci s místním partnerem, proto zájemci o tendrované dodávky by nejprve měli začít s vyhledáním a prověřením perspektivního místního partnera. Poskytování dlouhodobých úvěrů za spolupráce s ČEB a EGAP může být účinným nástrojem podpory českých exportérů. Praktická zkušenost ukazuje, že malý zájem vietnamských partnerů o české výrobky mnohdy pramení z nedostatku finančních prostředků v hotovosti; soft loans by pomohly tuto situaci v řadě případů vyřešit, ty ovšem ČR neposkytuje.

Kusové dodávky

Pro exportéra s jasně definovaným záměrem je v zemi s nepříliš rozvinutým systémem velkoobchodu a málo zkušenými či spolehlivými marketingovými agenturami doporučeníhodná účast nebo alespoň návštěva některého ze specializovaných veletrhů. Toto obzvláště platí pro jih země, který se rozvíjí velmi dynamicky. Zde může zájemcům pomoci zahraniční kancelář CzechTrade v Ho Chi Minh City. Aspekt dovozce je stejně důležitý jako místní partner v případě IC, často je

vhodnější použít zastoupení místní firmy na provizní bázi k realizaci marketingu nabízeného produktu.

[Aktuální sektorové příležitosti pro Vietnam](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2 Kalendář akcí

Významné akce v roce 2020 z pohledu prosazování obchodně-ekonomických zájmů českých firem a státu:

- Presentace českých firem z oblasti kybernetické bezpečnosti ve Vietnamu (září 2020)
- Presentace českého obranného průmyslu ve Vietnamu (září 2020)
- Presentace českého skla a bižuterie u příležitosti oslav státního svátku ČR v Hanoji (září 2020)
- Zahájení přímého leteckého spojení mezi Prahou a Hanojí (říjen 2020)
- Mise českých firem z oblasti těžebního průmyslu a geologie do Vietnamu (říjen 2020)
- Presentace českých firem v průběhu návštěvy předsedy vlády ČR ve Vietnamu (listopad 2020)

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Ve Vietnamu platí v zásadě obecné podmínky k přístupu na místní trh, ovšem s řadou specifik, která jsou spojena jak s asijskou mentalitou, tak ochranářskou politikou státu při dovozu i vývozu nebo s omezenou transparentností výběrových řízení u tendrů vypisovaných místními úřady (to se netýká tendrů mezinárodních institucí jako je Světová banka apod.).

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Distribuční a prodejní kanály se liší v závislosti na druhu prodávané komodity či služby. Obecně však ve Vietnamu není rozšířen systém velkoobchodů, což znamená, že dovozce zajišťuje distribuci zboží podle jeho povahy maloobchodům (drobné, potravinářské, spotřební zboží) nebo přímo konečným zákazníkům (strojírenské zařízení, výrobní materiály, veškeré větší celky). Většina zahraničních firem zabývajících se prodejem spotřebního zboží si vytváří vlastní distribuční síť. Nově je v souladu s dohodami o přijetí Vietnamu do WTO povolen vstup zahraničních prodejních řetězců, což by mohla být jedna z možností vstupu českých firem. Distribuci léků a farmaceutických prostředků může zajišťovat jen vietnamský subjekt.

Využívání místních zástupců pro zahraniční subjekty je výhodné, protože orientovat se na místním trhu pro cizince není jednoduché. Silné zahraniční firmy mnohdy nevyužívají místní zástupce, ale po důkladném průzkumu trhu angažují dobře placené místní odborníky, kteří eliminují rizika při vstupu na místní trh.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Dovozní podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Až do roku 1988 byl zahraniční obchod Vietnamu zcela řízen státem prostřednictvím tehdejšího Ministerstva zahraničního obchodu VSR, které podnikům zahraničního obchodu direktivně přidělovalo exportní a importní kvóty a komodity. Od roku 1989 došlo k částečné liberalizaci zahraničního obchodu, která umožnila vývozní a dovozní aktivity dalším ekonomickým subjektům. Pro srovnání je možno uvést, že v roce 1985 mělo povolení k zahraničnímu obchodu pouze 15 podniků, zatímco v roce 2008 vydala Vietnamská obchodní a průmyslová komora publikaci se seznamem nejvýznamnějších exportérů, která má přes 300 stran krátkých, dvanáctiřádkových kontaktních informací o každé z exportních firem. Se vstupem do WTO (za člena byl přijat v lednu 2007) se Vietnam zavázal postupně uvolňovat tarifní i netarifní bariéry obchodu. Plnění dohodnuté Roadmap celkem úspěšně dodržuje. Sporné otázky doposud přetrvávajících omezení řeší společná pracovní skupina Market Access Team.

Oblast zahraničního obchodu je, podobně jako v ČR, řízena Ministerstvem průmyslu a obchodu VSR. Ve spolupráci s ním se na řízení obchodu s určitými komoditami podílejí i další ministerstva:

- Ministerstvo přírodních zdrojů a životního prostředí - nerostné suroviny
- Ministerstvo zdravotnictví - léky a farmaceutické suroviny, zdravotnická zařízení
- Ministerstvo zemědělství - lesní zvířata, technologie na zpracování dřeva, zpracované dřevo, živočišná krmiva a léčiva
- Ministerstvo obrany - zbraně a vojenské materiály a zařízení
- Ministerstvo informací a spojů - zboží kulturního charakteru
- Generální ředitelství pošt - poštovní a komunikační zařízení

Dovážet a vyvážet lze volně veškeré zboží s výjimkou následujících kategorií:

- zboží zakázané dovážet a vyvážet
- zboží regulované kvótami
- zboží výrazně ovlivňující státní rozpočet

Zakázaný vývoz:

Zbraně, munice, výbušniny, vojenská zařízení, starožitnosti, narkotika, toxické chemikálie, dřevo, palivové dřevo, dřevěné uhlí, výrobky ze dřeva pocházejícího z domácích lesů, divoká zvířata, zvířata a rostliny chráněné Ministerstvem zemědělství, zvláštní kódovací přístroje a softwarové programy, určené k ochraně státního tajemství.

Zakázaný dovoz:

Zbraně, munice, výbušniny (s výjimkou průmyslových trhavin), vojenská zařízení, narkotika, toxické chemikálie, pornografické a protivládní kulturní materiály, petardy (s výjimkou pro použití v námořní dopravě), hračky s negativním vlivem na člověka a národní bezpečnost (včetně imitací zbraní), cigarety (s výjimkou dovozu pro osobní potřebu ve spoluzavazadle), použité spotřební zboží, vozidla s pravostranným řízením, použité automobily, motocykly a náhradní díly (s výjimkou autobusů nad 16 míst mladších 5 let a nákladních automobilů nad 5 t mladších 5 let), použité motory s vnitřním spalováním pod 30 koňských sil, produkty obsahující azbest (ze skupiny amfibolu), různé kódovací přístroje a kódovací software.

Zboží regulované exportními kvótami

Kvóty na export zboží jsou po vstupu do WTO odstraňovány, Vietnam si však vyhrazuje právo na regulace některých exportních komodit jako je rýže, některé výrobky ze dřeva a nerosty (ochrana před ilegální exploatací), a to v souladu s pravidly WTO.

Zboží, jehož dovoz podléhá licenčnímu režimu (importní kvóty)

Keramické a granitové dlaždice větší než 400 x 400 mm, portlandský cement (některé druhy), klinker, automobily do 9 míst, motocykly (vč. tříkolek) kompletní i ve formě CKD, nebo SKD (dílů k montáži), včetně motorových tříkolek, jejich motorů a rámů, některé druhy oceli (kulatá stavební ocel 6-40 mm, kroucená ocel 10-40 mm, V a L ocel 20-100 mm, C,U,I a H ocel pod 120 mm, ocelové trubky 14-115 mm, litinové roury, pozinkované ocelové plechy 0.25-0.55 mm, ocelový drát, ostnatý drát a ocelové sítě), tabulové sklo 1,5 - 12 mm, kancelářský papír, tiskařský papír (50-80 g/m²), rafinovaný rostlinný olej, rafinovaný a nerafinovaný cukr.

Licence vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu VSR v souvislosti s aktuálními potřebami vietnamské ekonomiky.

Podpsat dovozní/vývozní kontrakty na výše uvedené komodity mají právo pouze ekonomické subjekty s platnou dovozní/vývozní licencí vystavenou MPO VSR.

Celní systém se řídí zákonem „Vietnam Law on Export and Import Taxes“, který vstoupil v platnost v r. 1991 a je průběžně upravován. Celní sazebník je k dispozici na ZÚ Hanoj, sazby je možné najít na www.customs.gov.vn

Vietnamský systém dovozních tarifů definuje dvě základní tarifní hladiny:

- **Preferenční tarify** (jejich výše v podstatě odpovídá dřívějším „běžným“ sazbám) - jsou aplikovány na zboží pocházející ze zemí nebo ekonomických uskupení, s nimiž má Vietnam dohodu oboustranně zajišťující obchodní doložku nejvyšších výhod, neboli "Most Favoured Nation Status" (MFNS). Vietnam podepsal dohody o MFNS s 66 státy a bloky států včetně EU.

- **Běžné tarify** - jsou aplikovány na zboží pocházející ze zemí, s nimiž Vietnam nemá dohodu zajišťující MFNS. Běžné tarify jsou o 50 % vyšší než preferenční tarify. Ministerstva financí a obchodu mají v individuálních případech možnost určitých úprav sazeb nahoru i dolů s tím, že maximální sazba nesmí převýšit preferenční sazbu o více než 70 % (do této skupiny zemí patří např. Japonsko, kterému však z důvodu jejich obchodního významu pro Vietnam byly přiznány preferenční tarify).

Od roku 2006 přibyla další kategorie:

- **Speciální preferenční tarify** - jsou aplikovány na zboží pocházející ze zemí ASEAN, jejich maximální výše je 5 %.

V oblasti vývozu dnes patří naprostá většina zboží do kategorie s rozmezím cel 0-5 %.

V oblasti dovozu jsou aplikovány sazby většinou v rozmezí 0-50 %. Sazby GSP aplikované na dovozy z ČR zůstávají v platnosti i po ukončení platnosti Obchodní dohody v rámci Dohody o spolupráci mezi Vietnamem a EU (po vstupu ČR do EU). Výjimečně vysoké clo, jež bylo uvalováno na některé „luxusní“ zboží, jako např. alkohol (100 %), nebo na zboží, jehož dovoz „ohrožuje existenci vznikajících nových odvětví“ (např. na termosky, ale i na pivo 100 %), odstranila bilaterální dohoda EU a VSR o přístupu na trh. Vyšší než 60 % celní sazby jsou uplatňovány v malém rozsahu převážně na zboží, jehož dovoz dříve podléhal netarifním omezením, např. obkládačky, porcelán, výrobky ze skla, elektrické ventilátory, 60 % sazba je aplikována na dovoz mikrobusů a nákladních automobilů do 5 t, 50 % celní sazbou je zatěžován dovoz konfekce, obuvi, potravin a podobných výrobků, „běžně“ vyráběných ve VSR, nulové, nebo nízké sazby jsou uplatňovány na dovozy technologií, surovin a chemikálií nevyráběných ve VSR, speciálních strojů a výrobních zařízení.

Ministerstvo financí od 1.dubna 2009 zvýšilo spotřební daň na dovoz automobilů ze zahraničí. Tento krok neporušuje mezinárodní integrační závazky Vietnamu a je vyvolán především snahou omezit překotný růst automobilů, na který není dimenzována dopravní infrastruktura.

Přes určitá kosmetická vylepšení, ke kterým průběžně dochází, je vietnamský celní systém nadále velmi komplikovaný, heterogenní a ne zcela odpovídající mezinárodním zvyklostem. Hlavním problémem je existence příliš mnoha sazeb, která s sebou přináší řadu nejasností a často i nejednoznačnost výkladu. V praxi se pak lze poměrně často setkat s tím, že výše cla je u některých druhů zboží do určité míry negociovatelná a jeho skutečná výše pak závisí na zkušenosti a „šikovnosti“ dovozce. Nezkoušeným a začínajícím obchodníkům tento stav mnohdy značně komplikuje život. K dalším problémům pak patří poměrně časté změny v sazbách u řady komodit a rovněž korupce rozšířená mezi mnoha celními úředníky.

Vzájemný obchod v rámci sdružení ASEAN je upraven zvláštní smlouvou Asean Free Trade Agreement.

Ochrana domácího trhu

Vietnam v minulosti uplatňoval poměrně silnou ochranářskou politiku, která byla odůvodňována slabým stupněm ekonomického rozvoje země a potřebou ochrany domácích výrobců. Je možno konstatovat, že tarifních bariér ve srovnání s minulostí valem ubývá ve prospěch netarifních celních překážek. K hlavním netarifním opatřením patří kvóty, obchodní povolení a technické podmínky.

Exportní a importní povolení: V oblasti importu byla u naprosté většiny komodit již v roce 1996 zrušena, při exportu se týkají např. předmětů kulturní hodnoty, vzácných zvířat a rostlin apod.

Technická regulace: Od roku 1990 je v platnosti zákon o zbožíových standardech. V praxi se tato oblast týká především dovozů živých zvířat, která musí být náležitě vyšetřena a zabezpečena, léků, které musí být testovány a certifikovány (každé 3 roky znovu) a spotřebního zboží, které musí obsahovat popis a návod k použití ve vietnamštině. V poslední době začíná Vietnam přecházet na mezinárodní standardy ISO, takže existence tohoto certifikátu značně usnadní schvalovací procedury.

V oblasti dovozu potravin byla Česká republika v listopadu 2013 zařazena na seznam schválených zemí pro dovoz potravin rostlinného původu.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Reprezentační zastoupení (RZ) se nepovažuje za formu přímé zahraniční investice a podléhá zvláštním právním předpisům. Orgánem zodpovědným za vydávání licencí pro reprezentační zastoupení zahraničních firem ve Vietnamu je Ministerstvo průmyslu a obchodu VSR.

K udělení licence musí zahraniční firma **splňovat následující podmínky**:

1. Firma musí ve své domovské zemi existovat minimálně 5 let. Tato podmínka může být nahrazena tím, že firma ve Vietnamu má schválený investiční projekt v hodnotě minimálně 10 mil. USD, nebo má kontrakt na dovoz vietnamského zboží, které patří do skupiny s exportní podporou - např. umělecko-řemeslné výrobky, rybolovné produkty, zemědělské produkty.
2. Firma ve Vietnamu plánuje investiční nebo obchodní projekty, které jsou v souladu se zájmy země.

Žádost o vydání licence ke zřízení zastoupení se podává přímo na příslušném provinčním Lidovém výboru, jde-li o podnik, provozující obchodní či smíšené obchodní a turistické aktivity, resp. Státnímu odboru turistiky, jde-li o podnik výlučně v oblasti cestovního ruchu. Žádost se podává na oficiálním formuláři Ministerstva průmyslu a obchodu VSR ve dvou vyhotoveních (ve vietnamském a jiném běžně užívaném jazyce – francouzština, angličtina, němčina) a musí ji doprovázet **následující dokumenty** (opět v obou jazycích):

- certifikát o založení firmy v domovské zemi s notářsky či konzulárně ověřeným překladem do vietnamštiny;
- stručná charakteristika firmy, jejího zaměření a činnosti;
- výsledky finančního auditu firmy za poslední finanční rok;
- veškeré informace a doklady o připravovaném, popř. schváleném investičním projektu ve Vietnamu, obchodních kontraktech, či jiné připravované spolupráci, které dokumentují potřebu založení firemního zastoupení ve Vietnamu.

Po předání těchto dokumentů je důležité vyžádat si doklad o jejich převzetí. Podle zákona musí být licence žadateli udělena do 15 dnů od předání žádosti, praxe však bývá až na výjimky odlišná a je třeba být připraven na několikrát doplňování či úpravy žádosti a souvisejících dokumentů, které dobu vyřizování prodlouží. Při vydání licence musí zahraniční firma zaplatit fixní částku, stanovenou Ministerstvem financí.

Po obdržení licence je nově vzniklé zastoupení povinno zaregistrovat se do 45 dnů na lidovém výboru města nebo provincie, ve které bude jeho sídlo. **Registrační formulář musí být dále doprovázen:**

- smlouvou o pronájmu kancelářských prostor pro činnost zastoupení;
- pracovními smlouvami pro místní zaměstnance;
- rozhodnutím ředitele firmy o jmenování vedoucího zastoupení;
- informacemi o zahraničních i místních pracovnících zastoupení.

Licence jsou vydávány na dobu neurčitou.

Základní práva a povinnosti RZ ve Vietnamu jsou:

- RZ nesmí ve Vietnamu vykonávat výrobu ani obchod se zbožím či službami za účelem dosažení zisku;
- RZ nesmí zastupovat zájmy jiných firem;
- RZ má právo pronajmout si pouze prostory potřebné pro svou činnost a pro ubytování svých pracovníků;
- RZ má právo otevřít si dva bankovní účty u autorizovaných bank v domácí i cizí měně na financování svých provozních nákladů;
- RZ má právo najímat pracovníky a podepisovat pracovní smlouvy v souladu s vietnamskými zákony;
- RZ má právo podepisovat nájemní smlouvy na kanceláře, rezidence, a další vybavení pro své aktivity v souladu s výnosem 56/CP a jeho ustanoveními z 18.9.1995 v novelizovaném znění z 30.6.1997 o pronájmu zahraničním firmám;
- RZ má právo dovést do Vietnamu veškeré zařízení a vybavení pro svou činnost, tyto dovozy však podléhají běžným dovozním předpisům a nejsou osvobozeny od placení dovozního cla.

- RZ musí zasílat vždy v lednu roční zprávy o činnosti příslušným licenčním úřadům. Ty mohou kdykoli vyžadovat doplňující údaje.

Podmínky pro založení a činnost RZ přesně specifikují následující právní dokumenty:

- Decree No. 82-CP z 2.8.1994
- Decree No. 179-CP z 2.11.1994
- Circular No. 03/TM-PC z 10.2.1995
- Obchodní zákon č. 05/1997/QH9 z 10.5.1997
- Výnos č. 45/2000/ND-CP z 6.9.2000
- Oběžník č. 20/2000/TTLT-BTM-TCDL z 20.10.2000
- Rozhodnutí č. 127-2001-QD-UB (zvláštní předpisy pro zřizování zastoupení v Hanoji)
- Výnos č. 06/2005/ND-CP z 19.1. 2005 o zřizování a činnosti reprezentačních kanceláří pro zahraniční spolupráci a výzkumných organizací ve Vietnamu

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Výraznější rozvoj propagace a reklamy nastal ve Vietnamu až po roce 1990. Ačkoli v této oblasti nadále existuje přísná kontrola jejího obsahu ze strany státu, její užití je, **v případě spotřebního zboží, naprosto nezbytné**. Podle průzkumů je neúčinnější využití televizní reklamy, a to zvláště ve velkých městech. Mladší generace je kromě televize rovněž nadprůměrně ovlivňována tiskem, především populárními časopisy. V čím dál větší míře začínají být využívány billboardy, zejména kolem nejfrekventovanějších úseků několika málo existujících dálnic. Doporučujeme zohlednit specifikum asijských spotřebitelů, kteří se při výběru zboží řídí tím, co se o něm tvrdí, jakou má pověst – byť založenou mnohdy na iracionálním základě.

Ve Vietnamu je v různých místech každoročně organizováno velké množství „mezinárodních veletrhů“. Naprostá většina má pouze regionální význam. Přehled významných veletrhů konaných ve Vietnamu lze nalézt na stránkách největších pořadatelských agentur: www.vinexad.com.vn, www.tradepro.vn, www.secc.com.vn. Je nutno podotknout, že účast zahraničních vystavovatelů a rozsah veletrhů neodpovídá obvyklým měřítkům jiných východoasijských veletrhů. Přesto je účast na veletrhu při vážném zájmu o proniknutí na vietnamský trh žádoucí. Zejména veletrhy pořádané v HCMC mají mezinárodní úroveň.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana práv duševního vlastnictví je ve Vietnamu legislativně poměrně dobře ošetřena. Vietnam uznává důležitost ochrany těchto práv, zahrnujících patenty, ochranné známky a firemní identifikační značky, autorská práva a průmyslové vzory.

Vietnam je mj. dlouholetým signatářem Pařížské konvence o ochraně práv duševního vlastnictví, Stockholmské konvence a Madridské dohody o mezinárodní registraci ochranných známek. V r. 1993 se Vietnam stal členem Paktu o patentové spolupráci.

Nový zákon o duševním vlastnictví, přijatý v souvislosti s přípravami na vstup země do WTO, je považován za nejdůležitější základ pro řízení vztahů duševního vlastnictví v oblastech zájmu členů WTO, jako je obchod, investice, věda a technika. Zákon byl koncipován v r. 2005 během procesu přístupu Vietnamu k WTO. Postupně byl doplňován, nejnověji v roce 2008, kdy byl upřesněn postup spolupráce s pohraničními celními úřady v případě podezření na dovoz zboží porušujícího práva duševního vlastnictví.

V praxi však stále dochází k častým případům porušování práv duševního vlastnictví jak v oblasti ochranných známek, tak i např. uměleckých děl či softwaru a jejich vymahatelnost dosud zaostává za legislativním zakotvením. Většina případů jejich porušování se řeší převážně prostřednictvím správních řízení a jejich řešení je ovlivňováno malými kapacitami a nízkou kvalifikací soudců.

6.6 Trh veřejných zakázek

V roce 2014 byl schválen zákon o veřejných zakázkách (Bidding Law). Podle zákona musí všechny státní subjekty vyhlašovat veřejná výběrová řízení pro nákupy přesahující ekvivalent 500 mil. VND (cca 24 tis. USD).

Vzhledem k velké angažovanosti mezinárodních finančních institucí ve Vietnamu (zvláště Světové banky a Asijské rozvojové banky), je řada projektů především v oblasti infrastruktury financována prostřednictvím jejich úvěrů. Na tyto projekty jsou rovněž vyhlašována veřejná výběrová řízení, která se řídí pravidly příslušné mezinárodní instituce. Obecným problémem výběrových řízení ve Vietnamu je skutečnost, že naprostá většina projektů je již od počátku připravována ve spolupráci s konkrétními „potenciálními“ dodavateli nebo je strukturována a zaměřena v souladu s jejich zájmy a požadavky. Firmy, které mají ve Vietnamu své zastoupení, nebo mají ošetřeny své zájmy jiným účinným způsobem (např. dohodou o spolupráci s příslušnou vietnamskou firmou), jsou pak prakticky jedinými možnými kandidáty na úspěch.

Požadavek transparentnosti tendrů se místním průmyslovým lobby rovněž zatím daří úspěšně odsouvat. Informace o tendrech jsou dostupné v denním tisku pouze se zhruba měsíčním předstihem, kdy již není příliš reálné nabídku připravit a podat. Informace o tendrech jsou uveřejňovány na webových stránkách www.businessinfo.cz jako zdroj informací o aktivitách ve vietnamském hospodářství. Případní zájemci tak mohou získat sice již méně využitelnou informaci, ale zároveň s ní spojení na potenciálního příštího zadavatele.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Zákon o ekonomické arbitráži, který položil **právní základ řešení obchodních sporů**, byl ve Vietnamu přijat teprve v roce 1990. Další krok přišel v roce 1994, kdy bylo zahájeno fungování ekonomických soudů, které do značné míry převzaly úkoly ekonomické arbitráže a zabývají se problematikou bankrotů, podvodů a zpronevěř. Řešení sporů z obchodních kontraktů je však ve většině případů řešeno nadále prostřednictvím ekonomické arbitráže.

Významným mezníkem při řešení obchodních sporů byl rok 1995, kdy Vietnam podepsal Newyorskou konvenci z r. 1958, která zajišťuje právní vymahatelnost rozhodnutí zahraničních arbitrů (rozhodnutí zahraničních arbitrů nebyla ve Vietnamu do roku 1995 právně vymahatelná).

Podle vietnamského zákona se rozpory mezi stranami ve společném podniku nebo kontraktu obchodní spolupráce mohou řešit buď prostřednictvím vietnamského ekonomického soudu, vietnamské nebo zahraniční arbitráže nebo tribunálu, který obě strany ustaví. Naproti tomu spory mezi podniky se zahraniční účastí nebo mezi podnikem se zahraniční účastí a vietnamským subjektem se řeší pouze prostřednictvím vietnamské arbitráže nebo ekonomického soudu. V praxi se však často využívá autority Ministerstva plánování a investic nebo místního Lidového výboru, jejichž doporučení mají zvláště pro vietnamského partnera významný vliv a řadu sporů tak pomohou zažehnat.

V praxi je však v kontraktech (zejména se státními podniky) tvrdě prosazováno řešení sporů u vietnamské arbitráže a je snad zbytečné dodávat, že v případných sporech jsou vietnamské státní podniky protěžovány.

K nejvýznamnějším problémům a rizikům místního trhu patří:

- jeho značná nestandardnost ve srovnání s trhy rozvinutějších zemí, způsobená především směsí pozůstatků centrálního plánování, soukromého podnikání a ve zdejší kultuře významných příbuzenských vztahů;
- nedostatečně rozvinutý a stále ještě chaotický právní systém (upřednostňující domácí subjekty před zahraničními dle zkušeností ZÚ), který zaostává za prudkým rozvojem ekonomiky a zapojování Vietnamu do mezinárodního obchodu; i u těch dobrých je však problémem jejich vymáhání;
- možnost nečekaných direktivních zásahů státu do ekonomiky a náhlé změny platných pravidel;
- velmi silná a zatím nepříliš „client oriented“ byrokracie, jejíž překonání je náročné především časově a často i

- finančně (rozšířená korupce);
- stále silná ochranná politika domácího trhu (tarifní i netarifní překážky), umocněná navíc průběžnými a těžko předvídatelnými změnami ze strany ústředních orgánů (např. „daň z luxusu“ na osobní vozidla, „nečitelné“ či obtížně proveditelné předpisy při dovozu a distribuci potravin, léků alkoholu apod.);
- obtížná predikce vývoje a následků postupného odstátňování podniků

Analýzou kvality podnikatelského prostředí se každoročně zabývá tzv. Vietnam Business Forum.

Nejobvyklejší platební podmínkou při exportu do Vietnamu je dokumentární neodvolatelný akreditiv. V případě menších obchodů u neznámých klientů, zvláště malých soukromých firem je využíván i systém platby předem. Při nákupu zboží investičního charakteru nebo jakýchkoli větších dodávek je vietnamskými zákazníky požadováno zajištění výhodného úvěru včetně různě dlouhých odkladů splátek. V poslední době se u určitých druhů zboží rozšiřuje systém platby až po jeho prodání. Jedná se především o zboží v oborech, ve kterých je velká konkurence - parfumerie, drobné spotřební zboží. Platební morálku vietnamských klientů je možno obecně označit za dobrou. Opatrnosti je třeba při obchodování s neznámými drobnými soukromými firmami, zvláště pokud je obchod uzavírán korespondenčně. Může se stát, že po dodání zboží, nebo zaslání částky za nakupované zboží se kontakt ztratí a na uváděné adrese jej nikdo nezná.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti:

Pozdrav - tradiční vietnamský způsob při zdraví je podání rukou. V případě tradičního vietnamského způsobu potřesení rukou (ruce spojené kolem zápěstí partnera) je samozřejmě vhodné pozdrav opéťovat.

Navštívenky - podobně jako v celé Asii i ve Vietnamu je výměna navštívenek při společenském i obchodním styku naprostou samozřejmostí. Za zdvořilou formu je pokládáno předání a převzetí navštívenky oběma rukama. Předání vizitky jednou rukou či dokonce položení na stůl (podobně i podávání peněz při placení) je společensky nepřijatelné. Při jednání je pak vhodné vizitku ponechat před sebou na stole jako znamení úcty - okamžité založení vizitky je považováno za výraz nezájmu.

Oděv - se zvyšující se životní úroveň a množstvím společenských styků se i někdejší vietnamská neformálnost v odívání přizpůsobuje západním zvyklostem. Při formálním společenském styku je samozřejmostí užití společenského oděvu, příp. v horkém letním podnebí pouze košile s kravatou. Krátké kalhoty (šortky) dosud nejsou běžným jevem ani v neformálním společenském styku.

Úředním jazykem je vietnamština, nejrozšířenějšími používanými cizími jazyky angličtina, čínština (kantonská a mandarínská), ruština a francouzština (převážně starší generace).

Státní svátky:

- Nový rok (Tet Duong lich) 1. ledna
- Lunární Nový rok (Tet Nguyen Dan) čtyři dny (počínaje dnem předcházejícím první den prvního lunárního měsíce, v období od konce ledna do poloviny února kalendářního roku)
- Den vítězství (Ngay Chien Thang) 30. dubna (výročí kapitulace vlády Jihovietnamské republiky 30. 4. 1975)
- Svátek práce (Ngay Quoc te Lao dong) 1. května
- Národní den (Ngay Quoc Khanh) 2. září (vyhlášení Deklarace nezávislosti Vietnamské demokratické republiky prezidentem Ho Či Minem 2. 9. 1945)

Pracovní a prodejní doba:

Pracovní doba státních úřadů, organizací a bank je od pondělí do pátku od 7:30 do 11:00 hodin a od 13:00 do 16:30 hodin, soboty a neděle jsou dny pracovního klidu. Pracovní doba v soukromém sektoru je zpravidla celotýdenní včetně sobot a nedělí.

Prodejní doba většiny obchodů začíná mezi 7.00 a 9.00 hod. a končí mezi 18.00 a 22.00 hod. Většina obchodů je otevřena po celý týden. Pouze velmi málo obchodů dodržuje polední přestávku a neděli jako den pracovního klidu.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Občané ČR, s výjimkou držitelů diplomatických pasů, podléhají vízové povinnosti. Vstupní víza na dobu 30 dnů se udělují na Velvyslanectví VSR v Praze. Vízum je možné ve Vietnamu prodloužit na cizinecké policii. Lze rovněž požádat o elektronické vízum k jednomu vstupu s maximální délkou platnosti do 30 dnů na stránkách

<https://evisa.xuatnhapcanh.gov.vn>.

Letištní poplatky jsou zahrnuty v cenách letenek, není nutno platit při odletu. Dle aktuální situace mohou být při vstupu do Vietnamu prováděny lékařské prohlídky (měření teploty termokamerou).

Na území VSR neplatí český ani mezinárodní řidičský průkaz. Při krátkodobých pobytech je, vzhledem k dopravní situaci, vhodné si pronajmout vůz či motocykl s řidičem. Cizincům dlouhodobě žijícím ve VSR policie vystaví vietnamský řidičský průkaz.

Mezinárodní očkovací průkaz je uznáván místními úřady. Při vstupu do země se nevyžaduje žádné povinné očkování. Doporučuje se však po poradě s lékařem absolvovat základní očkování pro méně rozvinuté tropické země (hepatitida A a B, tetanus, břišní tyfus, TBC, japonská encefalitida). Na jihu země se může ve větší míře vyskytovat horečka dengue, v horských oblastech malárie, v zemi se vyskytují případy ptačí chřipky a chřipky H1N1. V severním Vietnamu je zaznamenáno onemocnění cholerou. V posledních letech též prudce vzrůstá počet infikovaných virem HIV. Během pobytu je proto nutné dodržovat základní hygienické návyky, konzumovat tepelně zpracované potraviny a vyhnout se nedůvěryhodným stravovacím zařízením. Balená pitná voda je běžně v prodeji po celém území státu, je však třeba kontrolovat neporušenost obalu.

[Více informací na webu MZV.](#)

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Zaměstnávání cizinců/českých občanů vyžaduje pracovní povolení, které je vydáváno na základě žádosti zaměstnavatele. K tomu musí cizinec doložit řadu dokumentů (výpis z trestního rejstříku apod.).

Efektivně obchodovat ani jinak spolupracovat s Vietnamem není možné „na dálku“. Každá firma, která má na tomto trhu vážné a dlouhodobé ambice, by proto měla uvažovat o určité formě zastoupení. Možností je několik:

- **Otevření vlastního reprezentačního zastoupení:** Tato forma dává předpoklady pro skutečně profesionální a výhradní zastupování zájmů, ale je zároveň nejdražší. Proto ji doporučujeme využít až po analýze proveditelnosti a efektivnosti záměrů firmy ve Vietnamu (o podmínkách zřízení reprezentačního zastoupení pojednává kapitola 6.3.).
- **Využití místních zástupců českých firem:** Osvědčuje se zejména při vyhledávání vhodného vietnamského partnera, případně v prvních fázích jednání. Jelikož ve Vietnamu příliš nefunguje korespondenční navazování spolupráce, je využívání místních zástupců českých firem jednou z možných cest, jak tento problém překonat.
- **Využití „českých Vietnamců“:** V ČR v současné době žije několik desítek tisíc vietnamských občanů, z nichž řada má velmi dobré znalosti vietnamského trhu a kontakty na důležitých místech. Efektivní spolupráci s těmito partnery považujeme za jednu z nejperspektivnějších a nejefektivnějších cest při rozvoji obchodně-ekonomické spolupráce. Samozřejmě i v tomto případě je třeba věnovat výběru vietnamského partnera maximální pozornost, ověřit si reference, jeho zkušenosti atd. a vyvarovat se tak nepříjemnému překvapení či ztrátám času a peněz.
- **Využití etablovaných místních zástupců.**

Vzhledem k náročnosti vietnamského trhu v každém případě doporučujeme udržovat od přípravné až do konečné fáze

každého obchodního záměru či případu kontakt s obchodně-ekonomickým úsekem Velvyslanectví ČR v Hanoji.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Česká republika uzavřela s VSR dohodu v oblasti zdravotnictví, na základě které by měla být občanům smluvních stran poskytována zdravotní péče zdarma. Smluvní dokument je však plněn pouze českou stranou. Vietnamská zdravotnická zařízení za veškeré úkony vyžadují platbu a jejich úroveň zdaleka nedosahuje našich standardů. Z těchto důvodů bylo unilaterálně z české strany provedeno přehodnocení Zdravotní dohody. Nově se tato dohoda vztahuje pouze na zdravotnický personál, který byl vyslán na základě výměn, plynoucích z této dohody. V Hanoji a Ho Či Minově Městě také existují soukromé mezinárodní polikliniky, jejichž služby a ceny jsou na vyšší úrovni. Tato zařízení většinou neprovádějí složitější operace, pouze zajišťují převoz do nemocnic v Thajsku, Singapuru, popřípadě v ČLR. Z tohoto důvodu je nutné mít v každém případě zdravotní a cestovní připojištění pro nenadálé události.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR (Embassy of the Czech Republic)

13 Chu Van An, Hanoi, Vietnam

Tel: (0084-24) 38 454 131, 38 454 132

Fax: (0084-24) 38 233 996

Mobilní telefony: (0084) 917 011 914 – (konzulární pohotovost)

E-mail: hanoi@embassy.mzv.cz, commerce.hanoi@mzv.cz (obchodně ekonomický úsek)

Internetové stránky: www.mzv.cz/hanoi

kontaktní osoby: Vítězslav Grepl, velvyslanec

Lukáš Musil, politická, kulturní, tisková agenda

David Jarkulisch, ekonomické a obchodní vztahy, rozvojová spolupráce

Honorární konzuláty:

HK ČR HCMC (Honorary Consular Office of the Czech Republic Ho Chi Minh City)

28 bis Mac Dinh Chi, Dist. 1

Ho Chi Minh City

honorární konzul: p. Ngo Hong Chuyen

Tel: (0084-8-829 0585)

Fax: (0084-8-822 6043)

E-mail: hochiminh@embassy.mzv.cz, hoaviener@hcm.vnn.vn

HK ČR Haiphong (Honorary Consular Office of the Czech Republic Haiphong)

honorární konzul: p. Truong Pham

Adresa: Cat Co 3 Beach, Cat Ba Island, Hai Phong

Tel.: +84 225 388 7360 - 63

Fax: +84 228 388 7365

E-mail: haiphong@honorary.mzv.cz, truongpham.hkhp@gmail.com

Hanoj leží asi 30 minut jízdy od letiště Noi Bai (centrum 45 minut), dopravu zajišťují letištní autobusy (3 USD, 45 000 VND) nebo taxislužba (cca 15 USD, 330 000 VND). ZÚ Hanoj leží v diplomatické čtvrti, v těsné blízkosti hlavních státních institucí. (viz www.mzv.cz/hanoi)

Cesta z letiště Tan Son Nhat do centra Ho Či Minova Města trvá asi 20 minut, cena za taxi činí kolem 100 000 VND.

Honorární konzulát je umístěn blízko středu města.

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR:

- Odbor států Asie a Pacifiku, tel. 224 182 167
- Odbor ekonomické diplomacie, tel. 224 182 592

Ministerstvo průmyslu a obchodu:

- Odbor zahraničně ekonomických politik II, tel. centrála 224851111

Zahraníční kancelář agentury CzechTrade:

CzechTrade Promotion Agency

4 Nguyen Dinh Chieu, Da Kao Ward, District 1

Ho Chi Minh City

Tel.: +84 862 888 689 ext.354

Mobil: +84 126 713 3953

E-mail: ivan.nikl@czechtrade.cz

E-mail: ho-chi-minh-city@czechtrade.cz

Web: <http://www.czechtrade.vn>

Vedoucí kanceláře: Ivan Nikl

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- První pomoc: 115
- Požárníci: 114
- Policie: 113
- Informace: 116, 1080

Zdravotní péče:**Hanoj:**

- Hanoi Family Medical Practice: 843 07 48, 0903 401 919 (mobil)
- Vietnam-French Hospital: 574 07 40
- SOS International: 934 05 55 (24 hod. pohotovost)
- Hanoi Family Dental Practice: 823 0281, 0903446126 (mobil)

Ho Či Minovo Město:

- HCMC Family Medical Practice: 822 7848, 0913234911 (mobil)
- International Medical Center: 827 2366
- Franco-Vietnamese Hospital: 411 3333
- An Dong Dental Clinic: 838 3376

7.4 Internetové informační zdroje

- quochoi.vn (Národní shromáždění VSR)
- www.mofa.gov.vn (Ministerstvo zahraničních věcí)
- www.mpi.gov.vn (Ministerstvo plánování a investic)
- www.moit.gov.vn (Ministerstvo průmyslu a obchodu)
- www.mt.gov.vn (Ministerstvo dopravy)
- www.mard.gov.vn (Ministerstvo zemědělství)
- www.mof.gov.vn (Ministerstvo financí)

-
- www.sbv.gov.vn (Státní banka Vietnamu)
 - www.gso.gov.vn (Hlavní statistický úřad)
 - www.evn.com.vn (Vietnamská energetická společnost)
 - www.vietrade.gov.vn (Agentura Vietrade)
 - www.vietnamtradeportal.gov.vn (internetový portál Vietnamtrade)
 - www.vir.com.vn (Vietnam Investment Review)
 - www.vbf.org.vn (Vietnam Business Forum)
 - www.vneconomy.com.vn (Vietnam Economic Times)
 - www.vietnamlaws.com (Phillips Fox Vietnam Laws Online)
 - <http://vietnamlawmagazine.vn/> (Vietnam Law & Legal Forum)
 - www.worldbank.org/vn (Světová banka ve Vietnamu)
 - www.delvnm.ec.europa.eu (zastoupení Evropské komise ve Vietnamu)
 - www.eurochamvn.org (Evropská obchodní komora EuroCham ve Vietnamu)
 - www.wto.org (WTO)
 - www.aseansec.org (ASEAN)